

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Parád
Nagyközség Önkormányzata**

2024-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	64
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
1. A HEP IT részletei	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	66
Jövőképünk.....	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
3. Megvalósítás	77
3.1 A megvalósítás előkészítése	77
3.2 A megvalósítás folyamata	77
3.3 Monitoring és visszacsatolás	80
3.4 Nyilvánosság.....	80
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	25
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	81
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Parád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

A település bemutatása

Parád, Heves megye, Pétervásárai járás

A nagyközség rangú település Észak- Magyarországon, Heves megyében, a Mátra északi lábánál, Kékestető tövében helyezkedik el, a 24-es számú főút mentén. Közigazgatásilag hozzá tartozik Parádfürdő és Parádóhuta. Belterülete 297 ha, külterülete 3423 ha, a lakosság száma 1795 fő. A 2013-as évben közös önkormányzati hivatalt hozott létre Bodony községgel.

Parád első írásos említése egy 1506-ban készült oklevélben volt olvasható Parád néven. A települést több neves magyar család is birtokolta, köztük a Rákóczi, a Grassalkovich, az Orczy, illetve a Károlyi család is. Parád egykori birtokosai fontos szerepet játszottak a település gyógyturizmusának kialakulásában.

A helység legismertebb és legfontosabb kincse többféle gyógyvize. Ezek egyike savanyúvíz, az úgynevezett Parádi-víz, amely a vulkáni működés utóhatásaként jelentkező tipikus csevice. A csevice kénes vegyületeket tartalmazó gyógyvíz. Kórházi körülmények között gasztroenterológiai

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

utókezelésekre hasznosítják. Másik fontos gyógyvizünk a sós víz, vagyis a vasas-timsós fürdővíz, melyet már 1813 óta használnak orvoslásra. Jelenleg is nőgyógyászati kezelésekre alkalmazzák a Parádfürdői Állami Kórházban.

A település a Károlyiak idején virágzott fel leginkább. A család három generációja itt élte a maradandó emlékei láthatóak szinte mindenütt Parádon, így épített értékeink leginkább az ő nevükhöz fűződnek. Ilyen például a Parádfürdőn található Károlyi Kastély, a Cifra istálló, az Ybl szálló, amelyeket Ybl Miklós tervei alapján építettek a mai kórház egyemeletes magjával együtt.

Legfőbb természeti értékek közé sorolható a településen hosszan elnyúló Ilona-völgy, a völgyben található Ilona-völgyi vízesés, a Szent István Csevice-forrás, valamint fontos megemlítenünk a vasassavanyú vizéről híres parádóhutai Klarissza-forrást is.

Más fontos értékeket is találunk Parádon. Ilyenek például a palóc népi építészeti emlékek, a Palóc-ház, a ma is élő népi mesterségek, illetve a lovas hagyományok.

A község igyekszik a helyi és környékbeli lakosok számára is kiváló környezetet biztosítani, s ennek szellemében több intézményt is fejlesztettek. 2011-ben átadásra került az új Községi Ház, illetve a Könyvtár épülete, amely jelenleg Integrált Községi és Szolgáltató Térként üzemel.

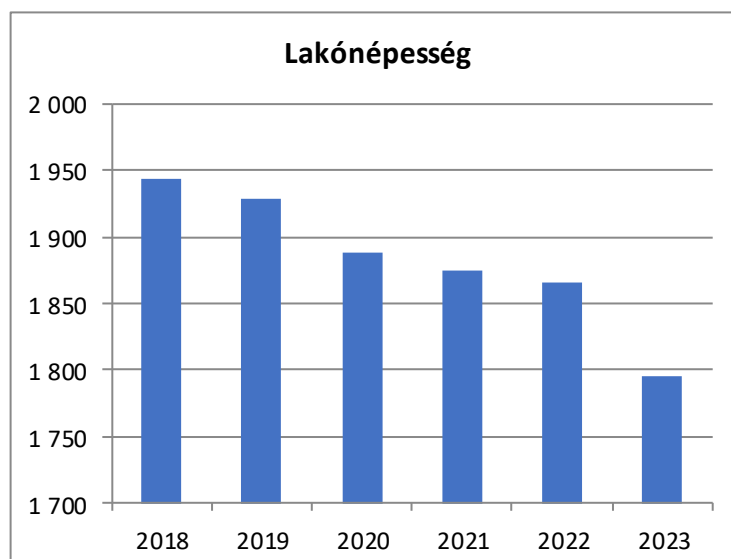
A településen megtalálható, mini bölcsőde, óvoda, általános iskola, házi orvosi rendelő, védőnői szolgálat, fogászati rendelő, gyógyszertár, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, Idősek Klubja (nappali ellátás, házi segítségnyújtás, étkeztetés), Idősek Szociális Otthona. A településen belül az egészségügyi ellátást tovább színesíti a Parádfürdői Állami Kórház és az azon belül működő Egészségfejlesztési Iroda. Továbbá a 3 csillagos Erzsébet Park Hotelben is lehet gyógyászati kezeléseken részt venni.

Közműellátottság terén a település kiépített villany, ivóvíz, szennyvíz és gázhálózattal, csapadékvízvezetéssel rendelkezik. Vezetékes- és mobiltelefon-hálózat, valamint széles sávú internet egyaránt működik. Az úthálózat portalanított. A kommunális szilárd hulladékszállítás központosan megoldott.

A demográfiai adatokat illetően **Parád lakónépessége** 2017-től 2023-ig csökkenő tendenciát mutatott. Ennek oka az alacsony élve születések és magas halálozások száma.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	1 943	bázis év
2019	1 928	99,23%
2020	1 888	97,93%
2021	1 875	99,31%
2022	1 866	99,52%
2023	1 795	96,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

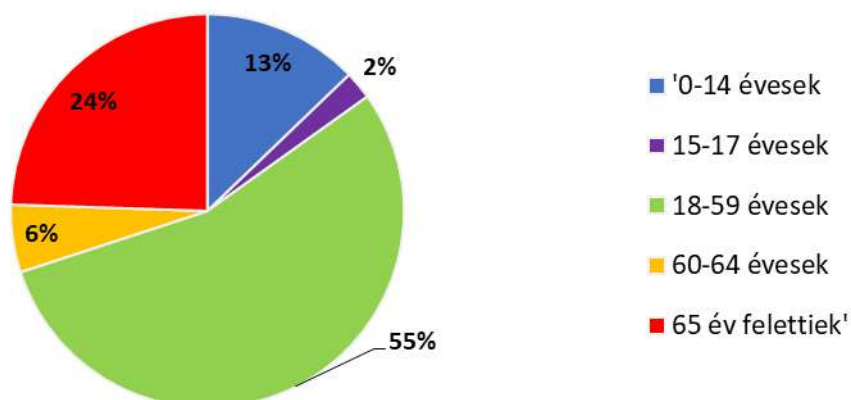

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	866	1 007	1873	46,24%	53,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			38	2,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	111	100	211	5,93%	5,34%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	20	27	47	1,07%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	475	438	913	25,36%	23,38%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	48	56	104	2,56%	2,99%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	212	386	598	11,32%	20,61%

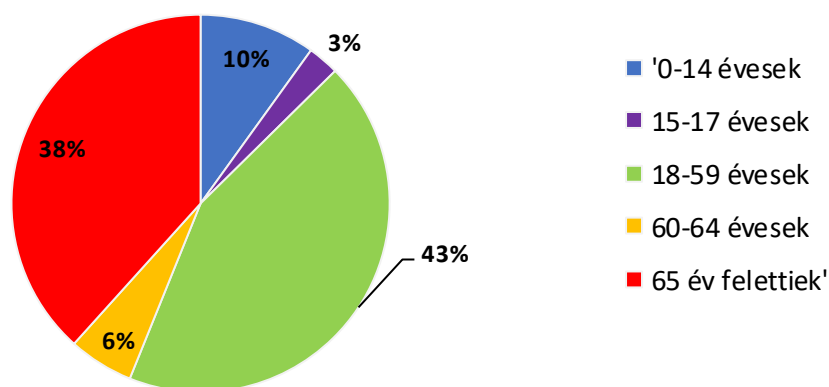
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az **állandó népesség száma 2021-ben** 1943 fő, melynek közel 50 %-t az aktív korú 18-59 éves korosztály teszi ki. Nagy számban vannak jelen a 65 év felettiak is. Őket követik a 0-14 évesek, akiknek számuk az előző két korcsoportéhoz képest igen alacsony. A 15-17 évesek száma szinte elveszik az állandó népességszámban. A nők és férfiak aránya korcsoportonként közel megegyező, kivéve a 65 év feletti korosztályt, ahol a nők majdnem kétszer annyian vannak, mint a férfiak. A 2023-as lakosságszámot nézve szomorúan lehet megállapítani, hogy ebben az évben már 1800 fő alatti a lakosságszám, ami egy újabb negatív mérőföldkő a település életében. 2017-ben még 2001 fő volt a településen 6 év alatt viszont 200 főt zuhant a település lakosságszáma. Hozzá kell tenni, hogy Magyarországon 2020-tól 2022-ig tartó covid-járvány is kivette a részét az elhalálozás tekintetében. Hivatalos adatok szerint (Nemzeti Népegészségügyi Központ - NNK) 2020.04.01-től 2022.04.01-ig 24 helyi lakos hunyt el a covid-járványban. A 2022-ben még bőven 1800 feletti létszám volt a településen és az elmúlt évekhez képest amikor kb. 15-20 fő körüli évenkénti csökkenéssel lehetett számolni, 2023-ra ez a 20 fős átlag hirtelen 71-re ugrott, ami több mint 3-szoros emelkedést mutatott.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

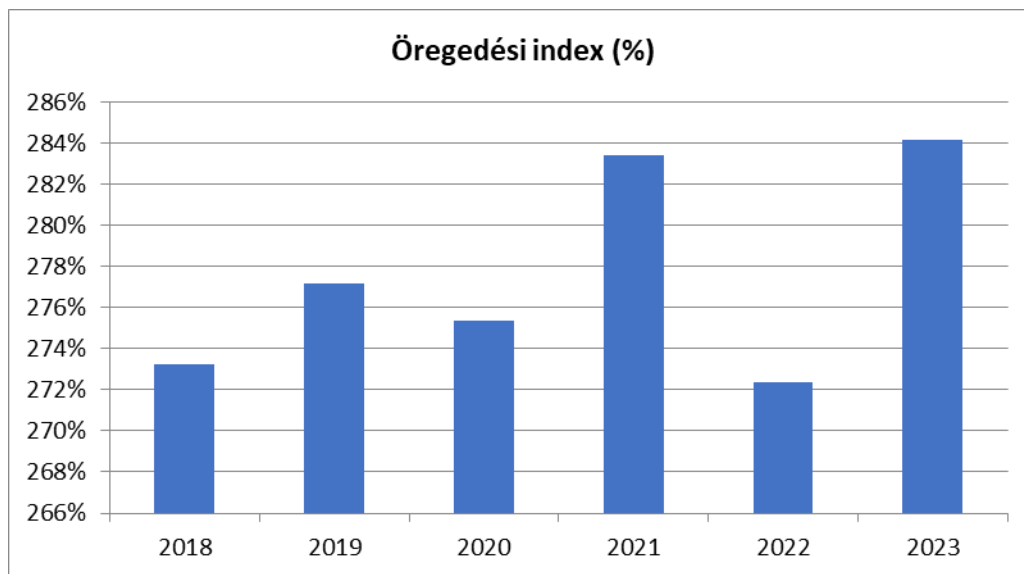
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Amint azt már a fenti adatok is jól mutatják, a település társadalmának folyamatos előregedése látható, melynek oka a már fent említett kevés születésszám, illetve a fiatalok elvándorlása munkahely hiányából kifolyólag. Az **öregedési index** 2018-tól 2023-ig összességében 11%-kal emelkedett, és fokozatosan növekvő tendenciát mutat. Százalékos értéke magas, minden évben 200%-on felül van, (2023-ban már 284,13%, ami rekord az előző évekhez képest) így a későbbiekben igény merülhet fel az idősellátó rendszer kiszélesítésére. A nők esetében a 65 év felettiek száma 14%-al több, mint a férfiaké, ami alapvetően jellemző a magyar társadalomra. Hiszen köztudott, hogy a nők Magyarországon tovább élnek mint a férfiak.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	623	228	273,25%
2019	632	228	277,19%
2020	603	219	275,34%
2021	598	211	283,41%
2022	591	217	272,35%
2023	591	208	284,13%

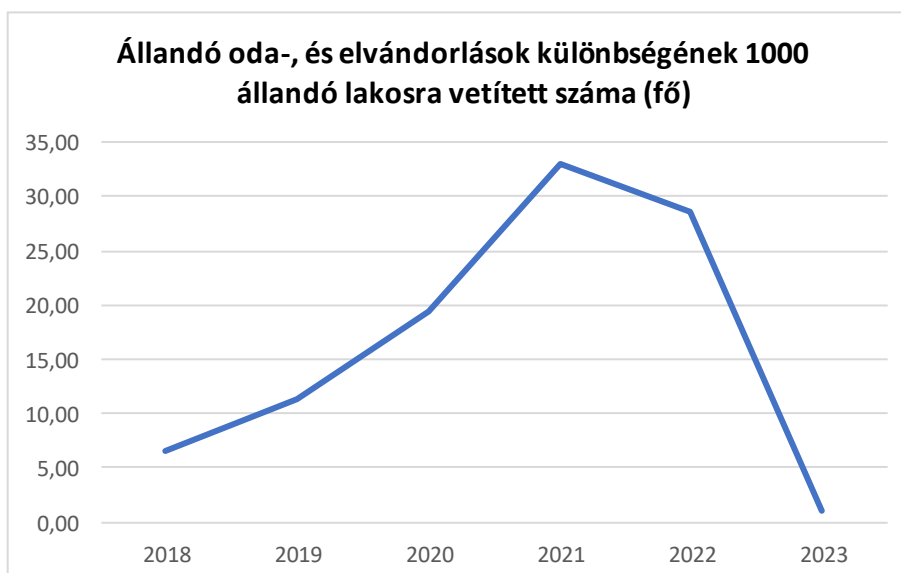
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 0-14 év közöttiek száma 2018 évhez képest 20 fővel csökkent. Viszont az jó hír, hogy a 2018-as évhez képest a 2023 védőnői adatok szerint növekedett a 0-3 év közötti gyermekek száma, mégpedig 19 fővel. (Lásd a 4.3.1.-es táblázatot) Ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy a védőnő körzete 3 települést foglal magában, (Parád, Bodony, Parádsasvár) de a védőnő információi szerint is növekvő tendenciát mutat Parádon a születések száma még ha lassú is ez a növekedés, de valami elindult, ami biztató jel lehet a jövőre nézve. A kormány családtámogatási rendszerének is köszönhető, hogy egyre több fiatal vállal gyermeket, hiszen a Babaváró kölcsön és a Falusi CSOK hozzájárul ahhoz, hogy a kistelepüléseken is elinduljon egy demográfiai változás. Ugyanakkor az elmúlt évek válságai (covid, ukrajnai háború, III. világháború veszélye) egyre inkább a bizonytalanságba taszíthatják az embereket, köztük a fiatalságot is, akik épp emiatt meggondolják vállaljanak-e gyermeket.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	6,59
2019	11,37
2020	19,39
2021	32,95
2022	28,65
2023	1,09

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

A **belföldi vándorlásokat** nézve, a településre az odaköltözés jellemző ami már korábban is megfigyelhető volt, hiszen az odaköltözések és elvándorlások egyenlege 2018. évtől – de már előtte is - folyamatosan pozitív, és növekvő tendenciát mutat. Az elmúlt években közel húsz pályázat valósult meg, amik között több olyan is volt, hogy vonzóbbá tette a települést az ideköltözők, itt élők számára. Ezt a tendenciát a jövőben is folytatni kívánjuk, különös figyelemmel arra, hogy elsősorban a fiatalokat is itt tudjuk tartani a településen. 2023-ban azonban ebben a folyamatban megtorpanás látszik, hiszen épphogy csak pozitív lett az az évi adat. Pedig a turizmus miatt sok vendég érkezik a településre, akiknek ha megtetszik a település akkor talán ide is költöznek.

Mint más kistelepülés esetében úgy Parádon is igaz, hogy inkább nagyobb városokba, megyeszékhelyekre történő költözés a jellemző, továbbá a külföldi munkavállalás, a több pénzszerzés lehetősége motiválja a fiatalokat az elköltözésre. Több pénzt keresve sokan úgy gondolkodnak, hogy néhány évig kint élnek, összeszedik magukat anyagilag, majd a gyűjtögetett pénzből nagyobb esélyük van itthon családi házat vagy lakást venniük. Ezt a fajta gondolkodást próbálja a kormány helyettesíteni a családtámogatási formákkal, különösen a CSOK+ otthonteremtési támogatással.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-39,05
2019	-27,38
2020	-38,26
2021	-39,86
2022	-16,98
2023	-34,96

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az ábrán jól látható az 1000 lakosra vetített természetes népességszám-változás, melyet az élve születések és a halálozások adott évi egyenlege adja. Az adatsorok alapján elmondható, hogy a halálozások száma és mértéke felülmúlják a születések számát, ami a népesség természetes fogyását vetíti előre. A természetes szaporodás egyenlege tehát negatív. A természetes fogyás legkedvezőtlenebb tendenciái 2018-ban és 2021-ben mutatkoznak meg leginkább. 2022-ben volt ez az érték a legjobb, ekkor sikerült az elmúlt hat évben mínusz 20 % alá menni. 2023-as év viszont újból romlást hozott és majdnem elérte a 35 %-ot.

Táblák: 1. 2. 3. 4. 5.

Értékeink, küldetésünk

A recski bányák, valamint a parádsasvári üveggyár bezárásával a munkalehetőségek jelentősen lecsökkentek a környéken. Az újonnan belépő gazdálkodási egységek, kis vállalkozások, kereskedelmi egységek a felszabadult munkaerőt csak részben tudták átvenni, foglalkoztatni. Az új foglalkoztatók az eddigiektől eltérő szakképzettségű munkaerő foglalkoztatásában érdekeltek (turizmus, vendéglátás, kereskedelem, szolgáltatás). Ahogy az már az előzőekben említésre került Parádfürdön és közvetlen környékén három, egymástól eltérő típusú, kiváló gyógyhatású víz található, amelyek gyógyászati értéke felbecsülhetetlen. A vasas-timsós fürdővizet elsősorban nőgyógyászati kezelésekre alkalmazzák. A kénes-hidrogénkarbonátos savanyúvizet, illetve a vasas-lítium tartalmú savanyúvizet további betegségek kezelésére használják. 2010-ben a parádfürdői Erzsébet Park Hotel saját gázfürdő kiépítését végezte el, a kórház épületétől 100 méterre. Ezen értékeink ismerete alapján úgy gondoljuk, településünk fejlődésének egyik kiemelt célterülete a gyógyturizmus lehetne. Ez többek között megoldást jelenthetne a munkanélküliségre nézve is, hiszen az alapszemélyzet helyből biztosítható.

Nyilvántartásunk szerint a lakosságból kb. 100 fő rendelkezik turisztikához kapcsolódó végzettséggel, de legalább ugyanennyien vennének részt átképzésben annak érdekében, hogy megfelelő szakképzettséget szerezhessen turizmusban, egészségügyben történő szerepvállalásra. E cél elérése érdekében egy projektdossziét állítottott össze önkormányzatunk „A parádfürdői csodaháromszög, a gyógyító völgy – befektetési lehetőségek Parádfürdön” címmel befektetők részére. Az önkormányzat költségvetéséből a meglévő gyógyturizmus további fejlesztésére jelenleg nincs lehetőség.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Parád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Parád Nagyközség Önkormányzatának Gazdasági Programja 2016-2020

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2007

Parád Településszerkezeti Terv Helyi Építési Szabályzat 5/2010 (IX.16.)

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A köznevelési, közoktatási intézmények közül a helyi általános iskola fenntartói feladatait a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át.

2013-ban, az előző évekhez hasonlóan **megállapodás** született:

- feladat-ellátási szerződés óvodai ellátásra Parád, Bodony és Parádsasvár községek vonatkozásában. A gesztor feladatokat Parád Nagyközség Önkormányzata látja el.

További **megállapodás** született 2006-ban határozatlan időtartamra:

- az önkormányzati kötelező feladatokat ellátó (védőnői szolgálat) önkéntes társulás létrehozásáról Parád, Bodony és Parádsasvár községek vonatkozásában. A gesztor feladatokat Parád Nagyközség Önkormányzata látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

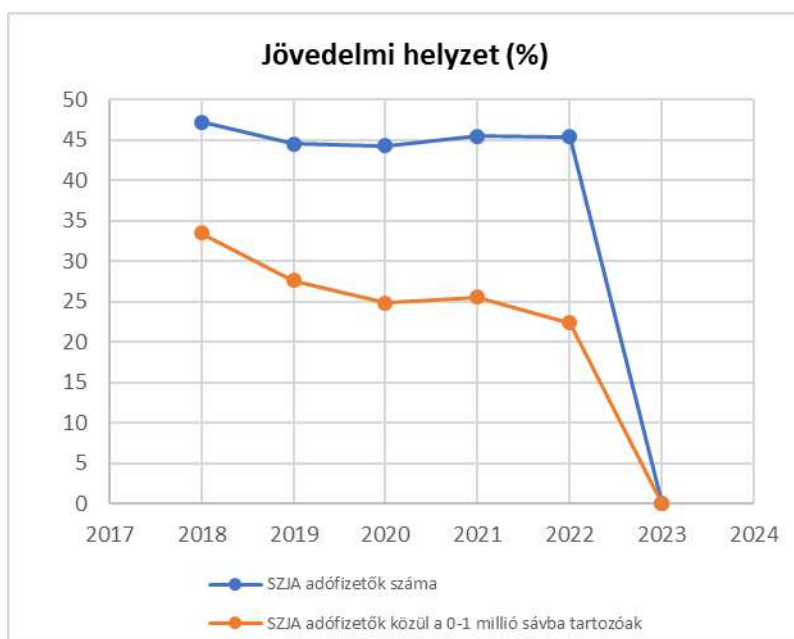
A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésére szolgáló **kiegészítő adatok** felkutatását az önkormányzat saját adatbázisát felhasználva segítette. Az oktatási koncepció kiegészítéseként a helyi köznevelési intézmények saját hatáskörükbe tartozó adatbázissal álltak rendelkezésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	47,16	33,48
2019	44,50	27,56
2020	44,27	24,82
2021	45,44	25,50
2022	45,39	22,33
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat törvény által biztosított lehetőségei alapján alakítja bevételi és kiadási lehetőségeit az adórendszer eszközeinek segítségével. Helyi adóként jelenik meg: magánszemélyek kommunális adója, tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó, iparüzési adó. A települési önkormányzat költségvetése segítségével próbálja megteremteni a hozzá tartozó intézmények, szolgáltatások feltételeit. Az önkormányzat törekszik arra, hogy jól működő intézményeit továbbra is magas színvonalon működtesse, illetve biztosítsa a folyamatban lévő beruházások önerejét, további beruházásokhoz próbál anyagi forrásokat melle rendelni.

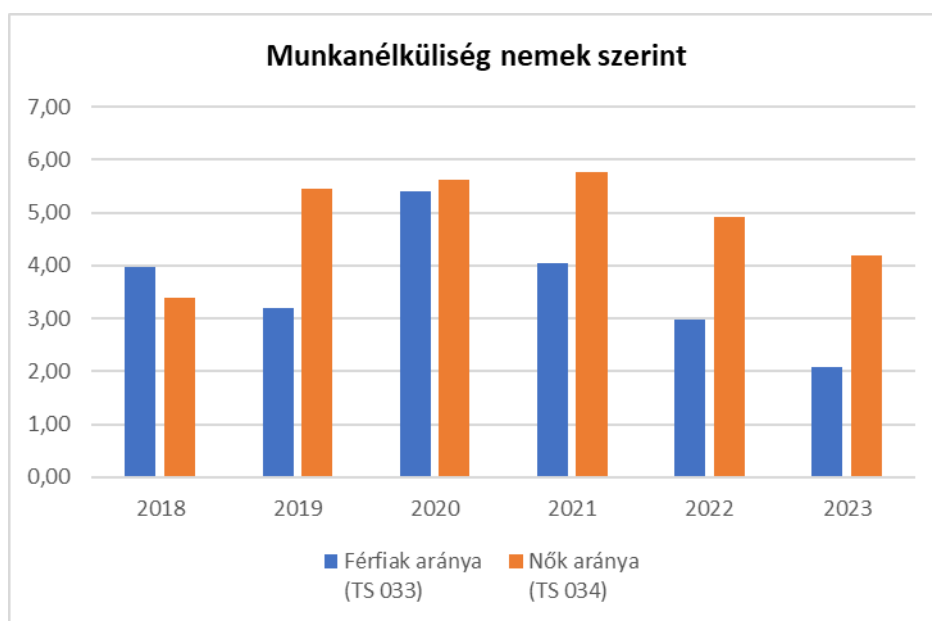
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

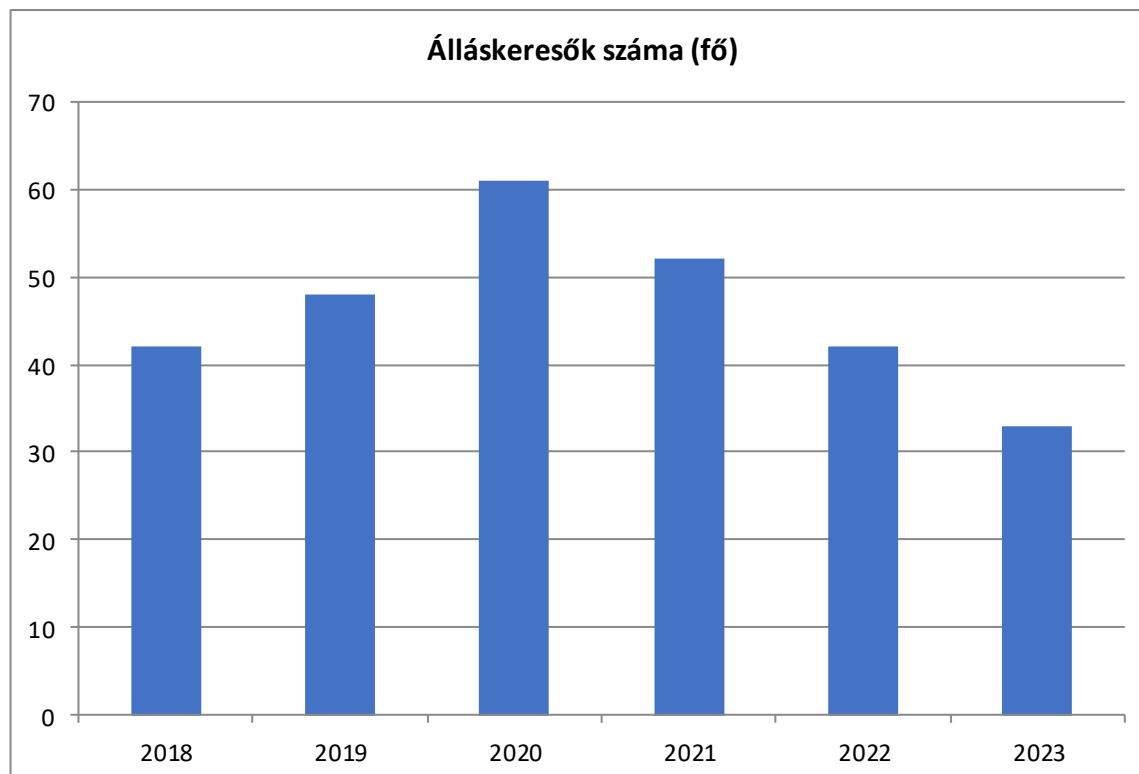
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,97	3,40	3,69%
2019	3,19	5,46	4,33%
2020	5,40	5,63	5,52%
2021	4,05	5,76	4,91%
2022	2,97	4,92	3,95%
2023	2,07	4,20	3,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

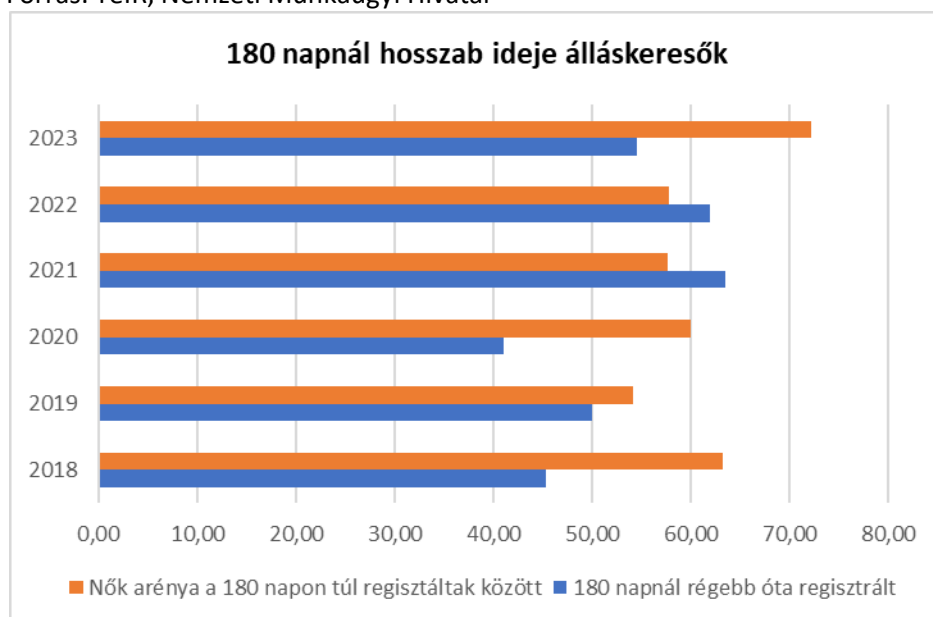
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	42	48	61	52	42	33
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	2,00	1,00	2,00	0,00	2,00
	%	9,52%	4,17%	1,64%	3,85%	0,00%	6,06%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	5,00	6,00	4,00	1,00	2,00
	%	9,52%	10,42%	9,84%	7,69%	2,38%	6,06%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	4,00	7,00	3,00	4,00	2,00
	%	7,14%	8,33%	11,48%	5,77%	9,52%	6,06%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	4,00	6,00	1,00	4,00	4,00
	%	11,90%	8,33%	9,84%	1,92%	9,52%	12,12%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	8,00	8,00	4,00	4,00	3,00
	%	2,38%	16,67%	13,11%	7,69%	9,52%	9,09%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	5,00	10,00	7,00	5,00	1,00
	%	9,52%	10,42%	16,39%	13,46%	11,90%	3,03%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	4,00	4,00	7,00	6,00	4,00
	%	14,29%	8,33%	6,56%	13,46%	14,29%	12,12%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	5,00	8,00	8,00	6,00	4,00
	%	11,90%	10,42%	13,11%	15,38%	14,29%	12,12%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	5,00	6,00	4,00	4,00	2,00
	%	7,14%	10,42%	9,84%	7,69%	9,52%	6,06%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	7,00	6,00	5,00	12,00	8,00	9,00
	%	16,67%	12,50%	8,20%	23,08%	19,05%	27,27%

A **regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti megoszlását** nézve leolvasható, hogy a 61 év felettiek elhelyezkedési esélyei sokkal rosszabbak, mint más korosztálynál látható, különösen ha a 2023-as adatot nézem. Látható hogy itt már 27%-ra emelkedett az álláskeresők száma. A pályakezdők adatai javuló tendenciát mutatnak ők hamarabb el tudnak helyezkedni. A 30 és 45 év közöttiek adatai hullámzásokat mutatnak, tehát egyik évben kevesebben vannak, máskor meg többen vannak. Az álláskeresők számában mindenképpen csökkenés látható, ami öröme ad okot. 2019-2022-ig növekedés volt tapasztalható, de ezt követően jelentős csökkenés vette kezdetét. Ez köszönhető az egyre nagyobb támogatottságú közfoglalkoztatásnak, ahova településen belül helyben történik a munkahely biztosítása, illetve a közeli nagyobb cégek, mint a RUAG Ammotec lőszergyár, ahová folyamatos a munkaerő felvétel, illetve Gyöngyösön is pl. a Braun orvosi eszközöket gyártó cég is hirdet felvételt „munkásjáratok” biztosításával, továbbá a köznyelvben „pelenkagyár”-nak keresztelt Procter & Gamble cég. Kiemelt figyelmet érdemel a 46-60 év közötti korosztály, akik a munkaerő-piaci státuszukat tekintve beszűkült lehetőségekkel rendelkeznek és koruknál fogva már sokkal nehezebben találnak állást.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	45,24	63,16
2019	50,00	54,17
2020	40,98	60,00
2021	63,46	57,58
2022	61,90	57,69
2023	54,55	72,22

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

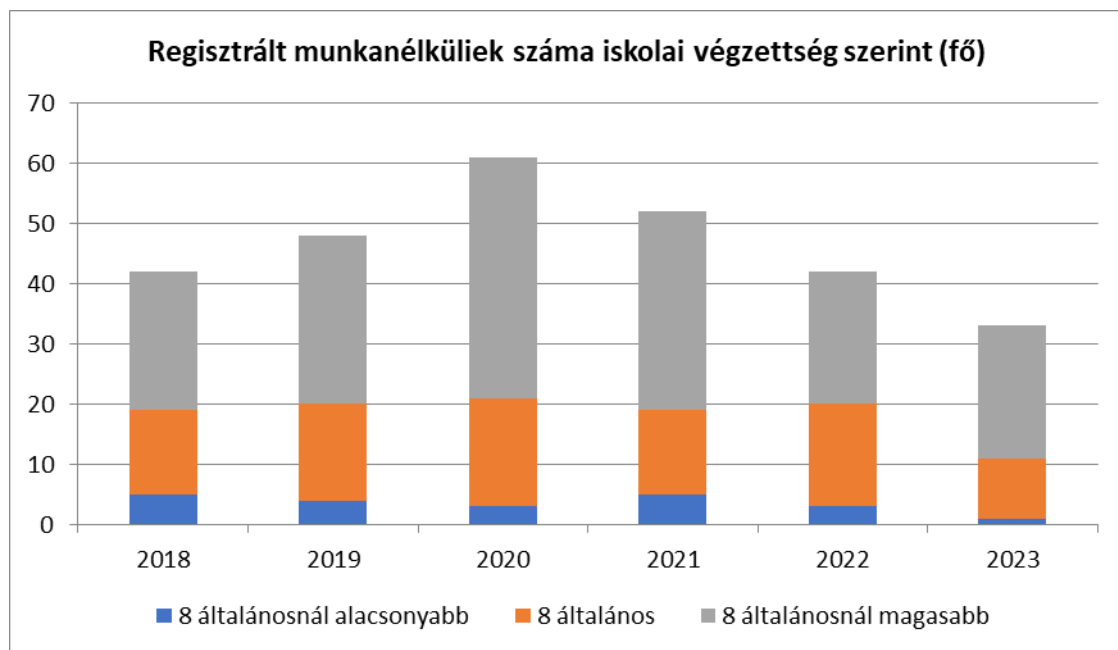
A **nyilvántartott álláskeresők száma** a 15-64 év közötti lakónépességhez képest összességében nem mondható magasnak, tendenciáját tekintve hullámzást mutat. 2023-ban mindössze 33 fő volt csak ami nagyon pozitív változás. Az álláskereső férfiak közel azonos számban vannak, mint a nők, bár az utóbbi két évben a trend változni látszik és a nők hátrányban vannak. A nők foglalkoztatási helyzete is hullámzást mutat. A nők tartós munkanélküliségének oka a gyermekvállalás, vagy az alacsony képzettség is, illetve a fizikális különbségek. A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya szintén hullámzást mutat, míg a nők aránya sajnos növekvő tendenciát mutat. Kimondható, hogy a nők nagyobb arányban álláskereső, mint a férfiak. 2023-ban ez már kétharmados arányt mutat.

Tábla:3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	42	5	11,90%	14	33,33%	23	54,76%
2019	48	4	8,33%	16	33,33%	28	58,33%
2020	61	3	4,92%	18	29,51%	40	65,57%
2021	52	5	9,62%	14	26,92%	33	63,46%
2022	42	3	7,14%	17	40,48%	22	52,38%
2023	33	1	3,03%	10	30,30%	22	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma, a Covid-járvány idején növekedést mutatott, de azóta csökkenést mutat. A 8. osztályt végzettek esetében a leginkább motiváló tény, hogy 16. életévüket betöltöttük számára a tankötelezettség már megszűnik. A szakiskolák elvégzése már így nem valósul meg. Sok fiatal a közmunkaprogramban lát perspektívát. A 8. osztálynál magasabb végzettségűek aránya meghaladja minden esetben az elmúlt időszakot tekintve az 50%-ot, sőt kifejezetten emelkedik. Ez egy érdekes tendencia, ezek szerint a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek hamarabb tudnak elhelyezkedni és kevesebben regisztráltatják magukat, mint azok, akik középiskolát végeztek.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

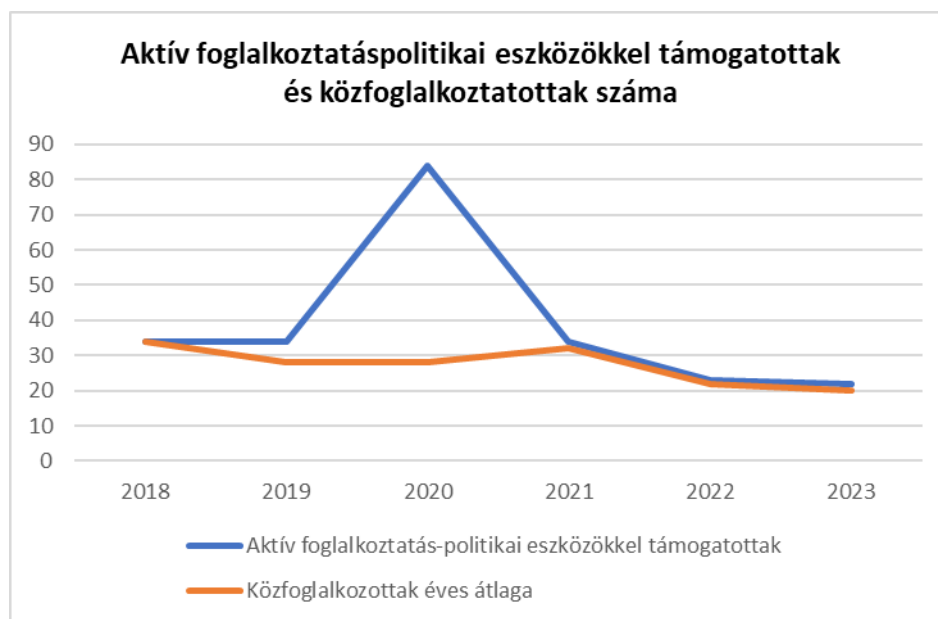
Az elhelyezkedés megkönnyítése érdekében a közfoglalkoztatott is közvetíthető a számára megfelelő munkahelynek minősülő, nyílt munkaerőpiaci álláshelyre. A munkaközvetítéssel felajánlott megfelelő munkalehetőséget a közfoglalkoztatott köteles elfogadni, ellenkező esetben különböző szankciók érik. A jelentős létszámot foglalkoztató munkáltatók nagy létszámú munkaerőigénye esetén a meghirdetett állásra csoportos munkaerő-toborzást is szervezhetnek a járási hivatalokban az álláskeresőik számára. Településünkön a közfoglalkoztatottak száma csökken, tehát egyre többen a nyílt munkaerő-piacon találnak munkát. 6 év alatt 14 fővel csökkent a létszámuk, ami jelentős változás egy kis település életében.

Tábla:3.2.4.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	34	34
2019	34	28
2020	84	28
2021	34	32
2022	23	22
2023	22	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.5.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői: helyi vállalkozók, és a környékbeli településeken működő közép és nagy vállalkozások közzé teszik a betölthető állásokat interneten engedélyezett hirdetési felületeken, hirdető táblákon, önkormányzati épületekben, családsegítő szolgálatoknál. Az egyes üzemek saját munkásjáratával rendelkeznek, akik a műszakhoz igazítva szállítják a dolgozókat. A szomszéd településen működő mosoda is rendelkezik saját kisbusszal, amely hozza-viszi a dolgozóit.

Potenciális munkalehetőségek, gyártósori összeszerelők, operátorok, kereskedelmi munkavégzés, konyhai álláslehetőségek, önkormányzati munkahelyek, közalkalmazott és köztisztviselői, pedagógusi munkakörök betöltésének lehetőségei.

A települési önkormányzat célja mindazon vállalkozások, beruházások támogatása, melyek elsősorban az idegenforgalom területét lefedve valósítanak meg munkaerő-piaci programokat, ezzel segítve az itt élő lakosság elhelyezkedési lehetőségeit. Korábban kialakításra került a település központjában a Termelői Piac is, ezzel is hozzájárulva, hogy a helyi termelők, vagy árusítani kívánók kulturált körülmények között tudják azt megtenni.

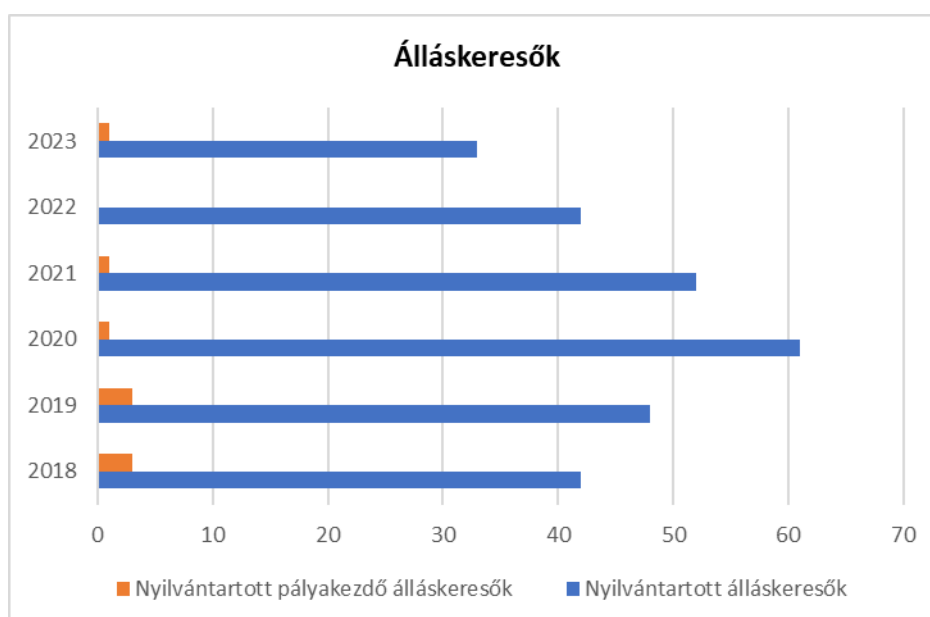
A közfoglalkoztatást biztosító **települési önkormányzat** szem előtt tartja a szociálisan hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatását munkaerő-piaci helyzetének javítását.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Településünkön állásbörze megszervezése az elmúlt években nem történt, de a megyeszékhelyen működő szakiskolák, és középoktatási intézmények rendszeresen tartanak szakirányuknak megfelelő állásbörzét. Emellett a járási munkaügyi hivatal rendszeresen frissíti az álláslistáit. Jól működik az a tradicionális módszer, hogy a régebben dolgozó személy ajánlása alapján foglalkoztatnak pályakezdő fiatalokat, vagy más ismerősöket. Az intézmények a megfelelő portálokon meghirdetett üresedésekre pályakezdőket is felvesznek.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	42	3
2019	48	3
2020	61	1
2021	52	1
2022	42	0
2023	33	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a **nyilvántartott pályakezdő állás keresők** száma évről évre közel azonos, illetve csökkenést mutat azzal, hogy a 18-29 éves lakónépesség száma is egyidejűleg csökken. Ennek oka abban kereshető, hogy a környéken kevés a munkalehetőség. Természetesen ez a probléma nem csak a pályakezdő fiatalokat érinti.

Fontos feladatunk tehát, hogy megakadályozzuk a munkanélküliek számának növekedését. Különösen érdemes odafigyelni a 46-60 év közötti korosztályra, akik koruknál fogva már sokkal nehezebben találnak állást, illetve a pályakezdő fiatalokra, akik munkahely hiányában kénytelenek elhagyni a települést. De a 61 éven felüliek is nehéz helyzetbe vannak. A nők 40 kedvezményes nyugdíjba vonulás lehetősége valamelyest javíthat ezen korosztály adatain. A NYES lehetőségeivel ugyanakkor nem mindenki van tisztában, ami hátrányba hozhatja azokat, akik nyugdíj előtt állnak.

- Jelen állás szerint a **felnőtteképzéssel** kapcsolatos adatok nem állnak rendelkezésre a hivatalosan lekérdezhető helyeken. Az önkormányzat pedig nem rendelkezik saját adatgyűjtéssel pontos adattal ezen a téren.
- A települési önkormányzat a törvény adta lehetőségek alapján vállalja fel a közfoglalkoztatás koordinálását, alkalmazva a szociálisan hátrányos helyzetben élő helyi lakosok egy részét. Ez alapján az elmúlt éveket tekintve 2011-ben még 90 ember, 2023-ban pedig már csak 20 ember dolgozott a közmunkaprogramban. A dolgozók kb. 30%-a roma nemzetiségű, de erre vonatkozóan pontos adatokkal nem rendelkezünk. A program keretében valósult meg több gép

beszerzése is, ami a lakosság szempontjából igen kedvező, mert például a téli hó eltakarítás is hatékonyabb, biztonságosabb közlekedés esélyét biztosítva.

Tábla:3.2.6.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci programokhoz való hozzáférést 2013. július 1-ig a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége biztosította. 2013. július 1. napjával az illetékes hatóság a Pétervásárai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége. A foglalkoztatási nehézségekkel küzdő célcsoportok részére e szolgáltató szervezet adott és ad felnőttképzési, oktatási, munkaerő- piaci lehetőségeket. Továbbá a megyében található képző szervezetek nyújtanak még lehetőséget a szakképzés eléréséhez.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincs adatunk erre vonatkozóan.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos adatokkal nem rendelkezünk, adott esetben az e területen felmerülő problémákat kivizsgáljuk, továbbítjuk a megfelelő szervek felé.

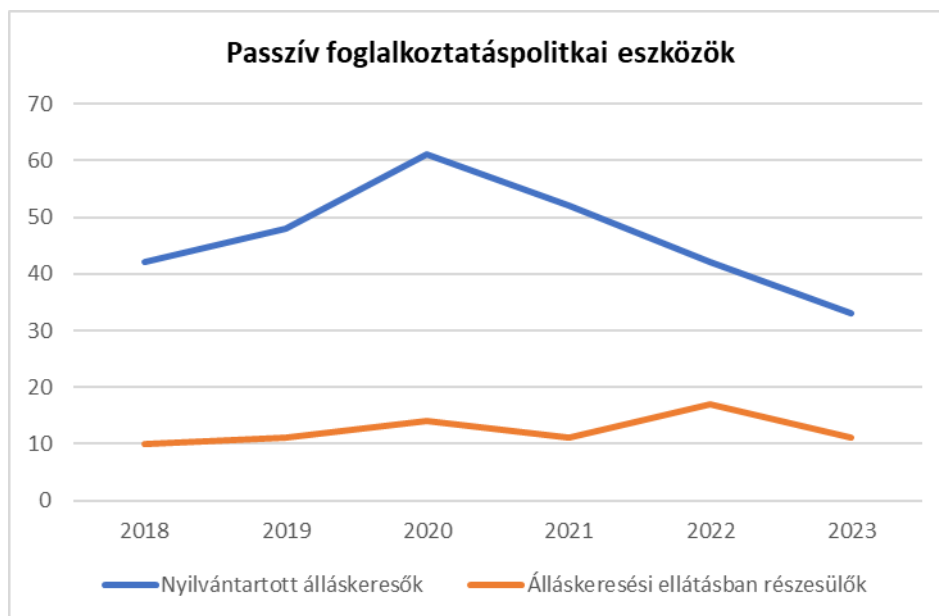
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Közösségi házban Digitális Jólét Program Pont működik ahova bárki jelentkezhet segítségért, vagy ismereteik bővítése érdekében. Itt önéletrajz írásban is segítenek, de ebben és ehhez hasonló tevékenységben a területileg illetékes család-és gyermekjóléti szolgálat is segítséget nyújt a lakosság számára. Eszközök használatához bármikor segítséget kérhetnek. Már a könyvtárban is elérhető eme szolgáltatás.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	42	3,85%	10	23,81%
2019	48	4,49%	11	22,92%
2020	61	5,72%	14	22,95%
2021	52	4,88%	11	21,15%
2022	42	3,97%	17	40,48%
2023	33	3,31%	11	33,33%

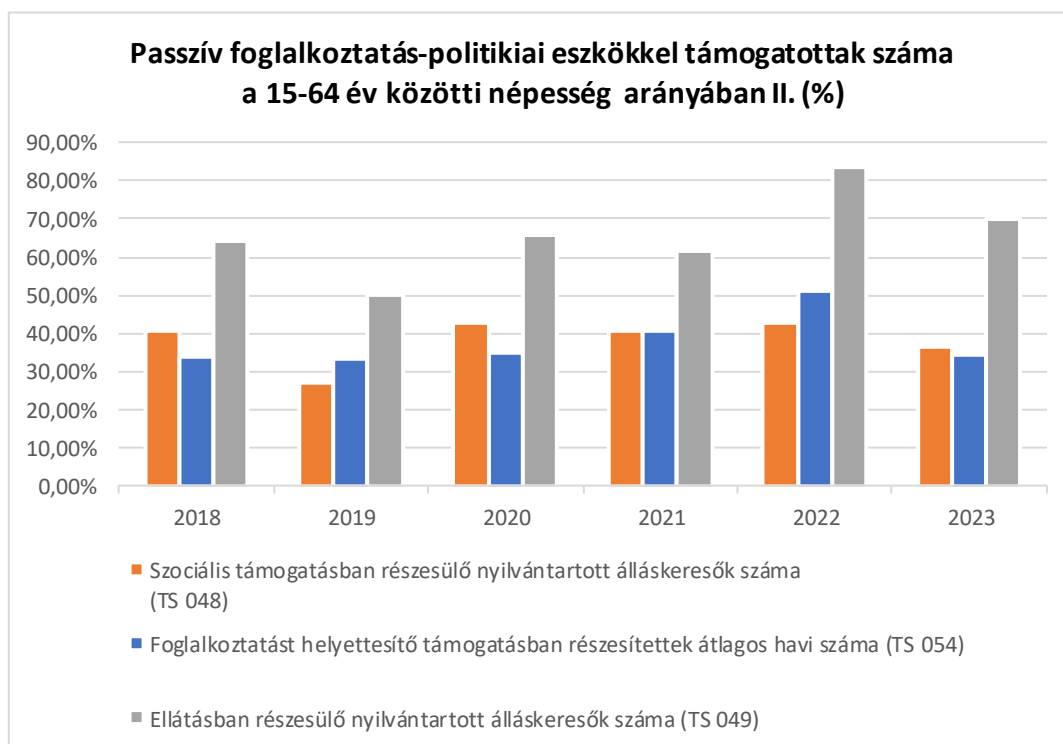
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az **álláskeresői járadékra jogosultak** száma csökkent az elmúlt időszakban. Álláskeresői ellátásban részesülők aránya hullámzó tendenciát mutat, de nem mondható magasnak. A jogosultsági kör szűkülését elsősorban a támogatási rendszer megváltozása okozhatja.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	17	40,48%	14	33,86%	27	64,29%
2019	13	27,08%	16	33,48%	24	50,00%
2020	26	42,62%	21	35,08%	40	65,57%
2021	21	40,38%	21	40,87%	32	61,54%
2022	18	42,86%	22	51,31%	35	83,33%
2023	12	36,36%	11	34,24%	23	69,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma és az FHT-ban részesülők száma kevesebb az ellátásban részesülő álláskeresőkhöz képest.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	4
2019	4
2020	4
2021	4
2022	4
2023	4

Forrás: TeIR, KSH

Tábla: 3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	1015	0	0,00	39,61	67,68	78,82
2019	1015	0	0,00	39,61	67,59	78,82
2020	1015	0	0,00	39,61	67,78	80,10
2021	1015	0	0,00	39,61	68,77	80,49
2022	1100	0	0,00	36,73	64,82	75,36
2023	1103	3	2,72	36,63	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen található **lakásállományok** száma 2018-hoz képest jelentősen növekedtek 2023-ban már 1103 darab, amely már majdnem 100 házzal több, mint korábban. Ezek között nem található olyan lakás, amely elégtelen lakhatási körülményeket biztosítana a lakosok számára.

Tábla:3.4.1.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 5 db **bérlakás** tulajdonosa, melyekben jelenleg is laknak.

b) szociális lakhatás

Parád Nagyközség Önkormányzata összesen 2 db **szociális lakással** rendelkezik. Ezen ingatlan fenntartása és felújítása az önkormányzat feladata, mely anyagi forrás hiányában sok esetben nehezítetté válik. Ezen lakásokon felül további szociális lakások használatára (használatba vételére) lenne igény, miután a településen több mélyszegénységben élő lakos korlátozott lakhatási körülményekkel rendelkezik. Az önkormányzatnak újabb lakások megvásárlására és építésére jelenleg anyagi forrása nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

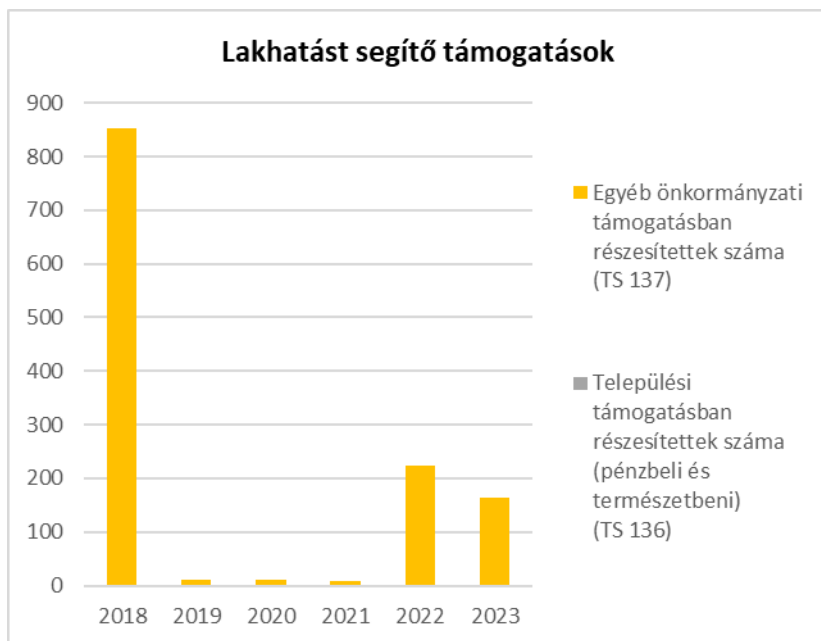
A településen egyéb **lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan** nem található.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	853
2019	n.a.	11
2020	n.a.	10
2021	n.a.	8
2022	n.a.	223
2023	n.a.	164

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.4.3.

2018-ban jelentős növekedést mutatott azoknak a száma, akik igénybe vették az önkormányzati támogatásokat. Ez a tendencia következő években nagy mértékben csökkentek.

f) eladósodottság

Eladósodottság miatt bekövetkezett ingatlan elvesztések, nemzeti eszközkezelővel szerződött lakosokról nincs információnk. A településen fellelhető néhány elhanyagolt és lakhatatlan állapotban lévő ingatlan, amelyek tulajdonosai külföldön illetve más településen élnek így nincs információ azok háttéréről.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település szegregáltabb részén élő családok ingatlanjaira nem jellemző a túlzott elhanyagoltság, lakhatásra alkalmasak az ingatlanok. Egyetlen ingatlanról tudunk, amely tényleg lakhatatlan, de ezt a tulajdonosa nem lakja, mert bentlakásos intézménybe került gondnoka segítségével. A külterületnek számító Parádóhuta jól megközelíthető újraaszfaltozott új úttal. A terület teljesen közművesített. Nincs információ elhanyagolt, lakhatatlan ingatlanról. Parád és térségében minden közmű könnyedén elérhető. Községi közlekedést a Volánbusz Zrt. biztosítja menetrendszerinti járatokkal nagy sűrűségben. Egyéb helyzetben a település által foglalkoztatott Tanyagondnoki Szolgálat személyszállítással oldja meg az idősök és a mozgásukban korlátozott személyek orvoshoz illetve más szolgáltatások igénybeviteléhez történő szállítását.

Parád kizárólag közúton elérhető település. A község vezetékes ivóvíz, gáz, szennyvíz és telefonhálózattal rendelkezik. Az elmúlt öt évben például a VP.-7.2.1-7.4.1.2-16 Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő-és munkagépek beszerzése című pályázat is hozzájárult az úthálózat karbantartásához, a település jó megközelíthetőségéhez. Ezen kívül is volt Belügyminisztérium által kiírt útpályázat, amin az Önkormányzat eredményesen pályázott és így került felújítása például az Ifjúsági út és a Peres út. A közműves ivóvízellátás, szennyvízhálózat és a vezetékes gáz mindenki számára elérhető, a szolgáltatókkal kötött szerződések alapján. A **lakosság mobilitási**

lehetőségeit segítik a térségben is működő közlekedési társaság. Külterületen - jellemzően - magántulajdonban lévő ingatlanok találhatóak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Parád község viszonylatában **telepi jelleget mutató terület** a Dankó utcában található. A szociális hátrányokkal küzdő lakosság egyre inkább szórt jelleget mutat a településen belül.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A nagyközségben az alapellátást nyújtó szolgáltatás részeként háziorvosi és üzemorvosi rendelő, védőnői szolgálat, fogorvosi rendelő, valamint magán gyermekorvosi rendelő és gyógyszerár működik. Az egészségügyi ellátást tovább erősíti a Parádfürdői Állami Kórház. A gyógyintézmény a fekvőbeteg ellátás mellett, a szakorvosi ellátás bizonyos területeinek igénybevétele is lehetővé teszi a mikrotérség lakói számára (pl. röntgen, labor, fizioterápia, gasztroenterológia, belgyógyászat, nőgyógyászat, reumatológia, ultrahang, urológia, mozgásszervi rehabilitáció).

A felnőttek és gyermekek részére tervezett **háziorvosi szolgálatok** száma településünkön 2012 óta változatlanul 1. Községünkben nincs külön felnőttek és gyermekek részére szervezett szolgáltatás, azonban a háziorvos bérbe adja szolgálatának ezen részét egy magán gyermekorvosnak, akit az önkormányzat finanszíroz.

Tábla: 3.6.1.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszer táruk és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	1	146	4,93
2019	1	0	0	1	150	5,68
2020	1	0	0	1	146	5,00
2021	1	0	0	1	145	4,97
2022	1	0	0	1	156	3,67
2023	1	0	0	1	152	2,75

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települést egy orvos látja el, amely egyben gyermek- és körzeti háziorvos is.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A **prevenció feladatok** ellátása első körben a védőnői, illetve a háziorvosi hálózat feladatkörébe tartozik. A törvényben előírt kötelező feladatok közül a 0-14 éves korú gyermekek, illetve a felnőttek rendszeres szűrővizsgálata tartozik tevékenységük közé. Szűrőprogramokat a Parádi Állami Kórházban működő **Egészségfejlesztési Iroda** munkatársai is rendszeresen végeznek, nemcsak az intézményükben, hanem kitelepülve is tudnak szűrési, egészségfejlesztési programokat végrehajtani. Így például a helyi óvodában minden évben 2-szer is eljönnek szűrést végezni, nemcsak az óvodában dolgozók részére, de még a gyermekek szüleit is beszervezik, akik örömmel és egyre nagyobb számban vesznek részt a szűréseken. Ezenkívül az iskolában is rendszeresen tartanak szűréseket és előadásokat a gyermekeknek, felnőtteknek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A kora gyermekkor kötelező szűrésekkel a szakemberek segítik a testi, mentális problémák felismerését, adott esetben a **fejlesztő és rehabilitációs lehetőségekhez való hozzáférést**. Ezen szolgáltatások elsősorban a megyeszékhelyen vehetők igénybe, illetve a Pétervásáran található Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményében.

A **kötelező egészségügyi szűrővizsgálatokon túl** a községben működő Integrált Községi és Szolgáltató Tér egyéb feladatai mellett folyamatos támogatási rendszer keretében évi legalább két alkalommal egészségügyi felvilágosító programokat, szűrővizsgálatokat, egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos előadásokat szervez.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A **közétkeztetés** biztosítására a településen központi konyha működik. Belügyminisztérium által kiírt pályázat keretében a Központi konyha szinte teljes felújításon, korszerűsítésen esett át. Az óvodai, iskolai, munkahelyi, valamint szociális étkeztetés keretében kb. 400 fő ellátására van lehetőség. A konyha igény szerint Bodony község lakosai számára is biztosít étkezési lehetőséget. A szolgáltatás biztosítása során figyelmet fordítanak az egészséges táplálkozás szempontjaira. A közétkeztetésben főzött étel finom és egészséges.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az **egészségneveléssel** kapcsolatos feladatokat elsősorban az általános iskola, az óvoda, a helyi önkormányzat, az Egészségfejlesztési Iroda (EFI), a településen működő sportegyesület és egyéb civil szervezet igyekszik megvalósítani. A település sporttevékenységeinek szervezésében tevékeny részt vállal az Integrált Községi és Szolgáltató Tér is, amely további ezzel kapcsolatos programokat (pl. egészségneveléssel kapcsolatos előadások) és sportolási lehetőségeket biztosít az itt élők számára. Pályázat keretében megtörtént a Községi Ház klimatizálása, ezzel együtt komfortosabb lett az itt megvalósult programokon résztvevők számára.

Számos sportolási lehetőség közül tudnak választani a lakosok, mint pl. jóga, aerobics, karate, step aerobics, télen sísülés, úszótanfolyam, lovaglás, röplabda sportszakkör, kispályás futball. Ezzel kapcsolatosan az önkormányzat valamint az Integrált Községi és Szolgáltató Tér közös célja a fent említett órákon, szakkörökön használatos eszközökre való beruházás, elsősorban pályázat útján, így került sor világítástechnika és hangtechnika fejlesztésre. A szabadidő hasznos eltöltésére egyéb programokat szervezünk (pl. gyalogos teljesítmény túra, kerékpártúra).

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások közül az Idősek Klubja intézmény keretein belül nappali ellátás, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés és jelzőrendszeres segítségnyújtás működik önkormányzati fenntartásban, mely összesen 4,5 fő munkavállalót alkalmaz. A szociális étkeztetésben részesülők száma 2022-ig folyamatos emelkedést mutatott, azóta ez kicsit csökkent. Az étel házhozszállítását jellemzően a tanyagondnoki kisbusz segítségével tudják a munkavállalók megoldani. Ételszállításra rendszeresített kisbusz megfelelő

engedéllyel rendelkezik. Pályázati forrás segítségével az épület teljes mértékben akadálymentessé vált. Az épület korszerűsítése folyamán külső és belső megújulás jött létre, így valóban 21. századi körülmények között dolgozhatnak az alapszolgáltatást nyújtó kollégák. Így egy újabb betervezett HEP vállalat valósult meg a településen. Az ott dolgozók munkahelyi környezetének fejlesztését lehetővé tévő pályázat megvalósítása során új bútorok is beszerzésre kerültek, mellyel sokkal komfortosabbá vált az intézmény. Korábban lépcsőn lehetett fellépni és úgy lehetett bejutni az Idősek Klubja épületébe, de most már a kerekesszékesekre gondolva új rámpa segíti a bejutást, ami így akadálymentessé vált. Vakokat segítő térburkolat is kialakításra került, valamint korlát is segíti az időseket.

Községünkben, nem helyi önkormányzati fenntartásban (egyházi) 150 férőhelyes Időskorúak Szociális Otthona működik.

A településen ezen szolgáltatásokon kívül Család-és Gyermejjóléti szolgálat működik, melynek tevékenységét a gyermekek helyzetének elemzésekor a 4.3-as pontban ismertetjük.

g) drogreprevenációs szolgáltatások;

A család-gyermejjóléti szolgáltatás keretébe tartozó mentális segítségnyújtás egyaránt a szülők illetve a gyermekek számára is elérhető. Az iskolában szükség esetén az életkornak megfelelő drogreprevenációs tájékoztatás, és előadás megvalósul. Az egri Főegyházmegyei Karitás Közpon - RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat külön egyénenként is nyújt megfelelő szakmai drogreprevenációs szolgáltatást előre egyeztetett időpontban, ill. az iskolában is tudnak preventív foglalkozásokat szervezni.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

E szolgáltatások területén **hátrányos megkülönböztetéssel** kapcsolatos adatokkal nem rendelkezünk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A települési önkormányzat **hátránykompenzáló juttatást** biztosít az arra rászoruló lakosok számára: gyermekek részére tankönyvtámogatás, ingyenes tízórai, valamint ingyenes gyermekorvosi ellátás; családok részére szociális tűzifa biztosítása, rendkívüli települési támogatások pénzben és természetben, Bursa Hungarica ösztöndíj különösen a felsőoktatásban tanuló gyermekek családjainak számára. A Család-és Gyermejjóléti Szolgálat, karitatív tevékenységében rendszeresen oszt gyermek és felnőtt ruhákat a hátrányos helyzetű családoknak. Ezenkívül használati tárgyakat, játékokat is szokott a szolgálat közvetíteni (pl.: babakocsi, babahordozó, autós gyermekülés, stb.)

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Településünkön népkonyhai szolgáltatás nem üzemel.

Tábla:3.6.2.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A **közösségi élet meghatározó színterei** Parád nagyközségben az Integrált Községi és Szolgáltató Tér, a Római Katolikus templom, valamint Parád és Parádfürdő különböző közterületei, amelyek több évtizede adnak helyet különböző rendezvényeinknek. A minden évben megtartott nemzeti ünnepeinken, jeles ünnepnapjainkon kívül számos más programokon vehetnek részt az itt élők. Az Integrált Községi és Szolgáltató Tér 10 szolgáltatástípusán belül (pl. közművelődési programok; ifjúsági közösségi programok; egészségfejlesztési programok; közösségfejlesztési folyamatok generálása; lakosság, vállalkozások információhoz való hozzájutásának elősegítése, stb.) különböző programtípusok (pl. előadás, tanfolyam, tréning, klubfoglalkozás, stb.) közül választhatnak a lakosok, saját érdeklődési körüknek megfelelően. Minden korosztály megtalálhatja a számára legmegfelelőbb programot.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	van	1 024	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.7.1.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Több rendezvényünk alkalmával a településünkön élő fiatalok és idősek közös szereplésekkel készülnek, így megmutatva a hagyományok ápolásának és a **közösség** építésének fontosságát, hiszen a hagyományok, a szokások, amelyek az élet minden területére kiterjedtek tartják fenn az adott közösséget.

Parád az időnkénti nehézségek ellenére egy összetartó közösség. **Etnikai konfliktusok** nem tapasztalhatók.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A **helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai** láthatóak a beteg gyermekek részére időszakonként megszervezett kupak- és műanyag palackok gyűjtésénél, vagy épp a helyi plébános által kihirdetett adománygyűjtéseknél, különböző károsultak javára. A bajba jutott, támogatásra szoruló lakosok részére több alkalommal szerveztünk jótékonysági műsorokat. A gyűjtésekben és azok szervezésében a falu lakosai aktívan részt vesznek. Amint az már az előbbiekben említésre került, a Család és Gyermejjóléti Szolgálat karitatív tevékenységeket szervez a hátrányos helyzetű családoknak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A covid-19 humánjárvány előtt működött a roma nemzetiségi lakosok körében népszerű Tűzmadarak táncegyeselet. Az idősek klubja által napjainkban is rendszeresen megszervezésre kerülnek minden hónapban összejövetelek ünnepekhez, népszokásokhoz kapcsolódó hagyományörző találkozók.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Palócbokréta Hagyományörző Egyesület

A csoport 1995-ben alakult. Műsoraiknak anyagát a palóc hagyományokra építik. A palóc népszokásokat eredeti forrásokból kutatták fel, állították össze szakemberek segítségével. 2006-ban színvonalas tevékenységük elismeréseként megkapták a „Heves Megyéért” kitüntető díjat. 7 alkalommal jelentkeztek országos minősítésre és mindegyiken megkapták az Arany fokozatot. Egerben, 2009-ben térségi „Kiváló” minősítést szereztek. Az egyesület nagy figyelmet fordít a palóc tárgyi kultúra emlékeinek megőrzésére. Parádon fafaragásokat, paraszt-bútorokat, szötteket, háztartásban használatos edényeket, viseleteket bemutató állandó kiállítást rendeztek be a parádi Nyugdíjas Klub tagjaival karöltve. A csoport nőtagjai művelik és átadják utódaiknak a régi hímzések, viseletek készítésének tudományát. A palócföldi hagyományok őrzésére, megővására és tovább éltetésére alakult az egyesület.

Parád Község Önkéntes Tűzoltó Egyesülete

Az egyesület 1962-ben alakult és azóta folyamatosan működik. Feladata Parád településének tűz, árvíz és katasztrófavédelemben történő segítségnyújtás. Jelenleg 19 fővel működik az egyesület. Tűzeset, vihar, baleset vagy egyéb olyan helyzetben, amikor segítségre van szükség, a 105-ös ingyenes számot kell hívni, amely a Megyei Katasztrófavédelmi Szolgálat telefonszáma. Itt felvilágosítást adnak a további teendőkről, illetve intézkednek a veszély elhárításáról. Szükség esetén a helyi önkéntes tűzoltók elérhetőségeit is meg tudják adni, akik ezt követően a helyszínre érkeznek.

Parád SE

Shotokan Karate szakosztály:

Parádon 2011 februárjától, Eged László 3. danos karate szakedző vezetésével indult Shotokan Karate edzés 20-25 fővel. A színvonalas, tradicionális harcművészet gyakorlására gyermekeknek (már 9 éves kortól) és felnőtteknek egyaránt lehetőségük van. A karatéka időközönként szintfelmérő vizsgát tesznek, így egyre előrébb tudnak haladni a ranglétrán, amelyet az öv színeivel jeleznek. A vizsgákon kívül edzőtáborok és versenyek is színesítik a karate pályájukat. A versenyzők a különböző versenyeken - mint pl. a regionális, országos nemzetközi és diákolimpián is - nagyon eredményesen szerepelnek. A csapatnak már sikerült Európa és Világbajnokságról is érmet szerezni, amelyre nem csak Parád, de Magyarország is büszke lehet.

Parádi Egészség és Otthonvédők Köre

Az egyesület célja: egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, illetve egészségügyi rehabilitációs tevékenység nevelés és oktatás, ismeretterjesztés természetvédelem környezetvédelem.

Az Egészségvédő Kör 1990-ben alakult. Fontosnak tartják, hogy széleskörű felvilágosító munkával, előadások és más rendezvények szervezésével, a természetes élet- és gyógymódok alapvető elméletét és gyakorlatát megismertessék a tagsággal és a lakossággal. Elő kívánják mozdítani a természetes életmód és testi-lelki edzettség kialakulását, növelni a lakosság és a tagság, különös tekintettel az ifjúság természet szeretetét és környezetünk megővését.

Parádi Gyermekekért Alapítvány

Az alapítvány célja az oktatás feltételrendszerének folyamatos biztosítása, fejlesztése, az általános kulturális színvonal emelése óvodai és általános iskolai szinten, az oktatás illetve a közművelődés területén, Parádon. Az alapítvány kedvezményezettjei a település óvodás, általános iskolás tanulói és ifjúsági szerveződései. Az alapítvány közreműködik az oktatási eszközállomány bővítésében, valamint az ifjúsági kulturális-sport és nevelési képzésének elősegítésében. Segíti továbbá a természetvédelemmel, állatvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket. Elősegíti a fiatalok környezeti nevelésének hatékonyságát, a helyi környezetvédelem céljainak megvalósulását. Segítséget nyújt a Gyermek- és Ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúság érdekképviselő területén. Támogatást, kedvezményt és szolgáltatást nyújt a fiatalok számára.

Parádi Kulturális Szervezet (PAKSZ)

A Parádi Kulturális Szervezet 2014 februárjában alakult. Jelenleg 19 taggal működik. A szervezet tagjai a megalakulást megelőzően célul tűzték ki a középkorosztály megmozdítását, illetve a település kulturális életében való részvételét.

A szervezet céljai, tevékenységi körei:

- Ifjúsági közösségi programok szervezése (pl. ifjúsági estek, ifjúsági találkozók, sportprogramok, vetélkedők)
- Közművelődési, közösségfejlesztési programok szervezése (pl. hagyományőrző programok, sportprogramok, túrák)
- Információáramlás fejlesztése (pl. online-offline megjelenés, hirdetőfelületek készítése, rekonstruálása)

Parádi Polgárőr Egyesület

Az egyesület rögzített alapszabály szerint működik 1991 óta. Az önkormányzat térítésmentesen biztosított helyiséget. Tagjai olyan lakosok, akik biztonságunk érdekében tenni akarásukkal vállalták, hogy a településünkön, illetve annak környezetében a szabadidejüket feláldozva tevékenyen részt vesznek a közrend és közbiztonság fenntartásában, megóvásában. Hiszünk abban, hogy községünk lakosainak megelégedésére tudunk tenni azért, hogy Önök nagyobb biztonságban érezzék magukat és értékeiket. Végzett munkánk fő célja a bűnmegelőzés, a gyermekek és fiatalok védelme, szabálysértések megelőzése. Részt kívánunk vállalni a településen lévő rendezvények biztosítási és forgalmi irányítási feladataiban, esetlegesen bekövetkezett események kárenyhítési munkálataiban és a köztisztaság megóvásában. Szolgálati feladatokat havi tervezéssel látunk el a hét több napján. Ilyen esetekben minden alkalommal tartjuk a kapcsolatot a Rendőrkapitánysággal, illetve a körzeti megbízottakkal. Több alkalommal tettünk jelzést mind a rendőrség, mind az önkormányzat felé, amely vagy gyanús személyek mozgására utalt, vagy pedig a vagyonbiztonsággal volt kapcsolatos. A fenti feladatok ellátására jármű van biztosítva. Jelenleg 18 fővel teljesítünk szolgálatot.

Parádi Idegenforgalmi és Kulturális Egyesület

1. Az Egyesület célja:

Parád és környéke idegenforgalmának és kulturális életének a segítése, fejlesztése, fellendítése. Ehhez köthetően:

- tudományos tevékenység, kutatás
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretszerzés
- kulturális tevékenység, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelem
- turisztika, turisztikai szolgáltatások

2. Az Egyesület tevékenysége:

Az Egyesület céljai elérése érdekében többek között az alábbi tevékenységeket végzi:

- együttműködik más helyi szervezetekkel, egyesületekkel, alapítványokkal
- pályázatokat nyújt be és projekteket valósít meg
- rendezvényeket szervez
- önkénteseket foglalkoztat

3. Az Egyesület működésére vonatkozó általános szabályok:

- Az Egyesület működési területe, hatóköre kiterjed Parád és településrészei területére, valamint a környező településekkel való együttműködésre.
- A szervezetben végzett munka – mind a tagok, mind a tisztségviselők részéről – önkéntes, ezért díjazás nem jár.
- Az Egyesület kiadásait elsődlegesen tagdíjakból, pályázati támogatásokból, adományokból fedezi.
- Az egyesület közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységük elsősorban a roma gyermekek támogatásában nyilvánul meg, különösen Karácsony előtt. A települési önkormányzattal folyamatos kapcsolatot tartanak fenn.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatással kapcsolatos problémák, tartós munkanélküliség.	Munkahely teremtő beruházás.
Alacsony iskolázottság.	Felzárkóztató képzések megszervezése, indítása, az induló képzések propagálása a településen, aluliskolázottak beiskolázása a munkaügyi központ bevonásával.
Szakképzetlenség.	Szakképzések megszervezése, indítása, illetve az induló képzések propagálása a munkaügyi központ bevonásával.
Közösségi szintű eszközök hiánya.	Eszközbeszerzés, technikai fejlesztés pályázat útján.
Lakhatási körülményekkel kapcsolatos problémák	Lakhatási körülmények javítása; szociális lakás építése, vásárlása.
Egészségügyi állapotuk romlása, egészségtelen táplálkozás, helytelen hozzáállás az egészségüghöz.	Több szűrő programot megvalósítani kifejezetten a célcsoport számára. Preventív jellegű akciók megszervezése. Egészséges életmód és étkezés népszerűsítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	866	1 007	1873	46,24%	53,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			38	2,03%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	111	100	211	5,93%	5,34%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	20	27	47	1,07%	1,44%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.1.

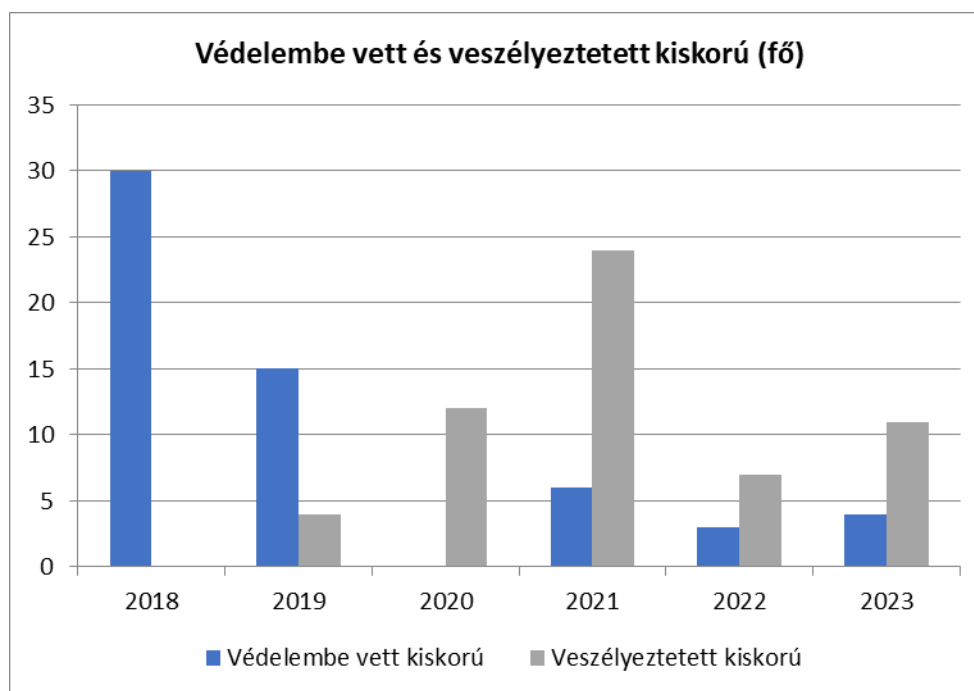
Településünkön a 18 év alatti gyermekek száma 296 fő. Ez az állandó népesség közel 1/6-át jelenti. A további demográfiai adatok (pl. életkori megoszlás) a „Település bemutatása” részben már ismertetésre kerültek.

A községben jelenleg több mint 200 tanulót oktató 12 tantermes általános iskola van, mely a Fáy András Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevet viseli. A gyermekek a környező településekről (Bodony, Parádsasvár, Recsk, Mátraderecske, Mátraballa, Pétervására, Sirok) is bejárnak. Az alsó tagozatos gyermekek délutáni foglalkozása 4 csoportos napköziben történik. Az alapfokú művészetoktatás keretein belül művészeti képzés, zene- és táncitanítás folyik. A Parád, Bodony és Parádsasvár települések gyermekei számára rendelkezésre álló Bendegúz Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény 90 férőhelyes óvodával, hosszabb ideje 3 csoportosként funkcionál. Az Intézmény keretein belül 2022 szeptemberében indult meg ún. mini bölcsőde is, mely 8 férőhelyes. Az intézmény Parád, Bodony, Parádsasvár önkormányzatai között létrejött feladatellátási szerződés keretein belül működik, Parád gesztorságával.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	30	0
2019	15	4
2020	0	12
2021	6	24
2022	3	7
2023	4	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

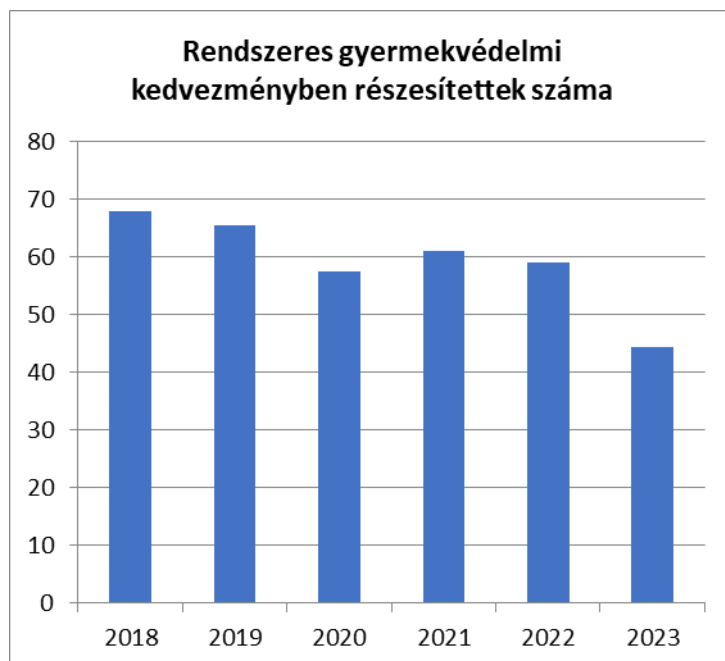
Tábla: 4.1.1.

A **veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma** a településen 2020-ban 12 fő volt, de ez egy folyamatosan változó szám, minden évben más. A **védelembe vett 18 év alattiak száma** a korábbi adatokhoz képest csökkenő tendenciát mutat. A járási hivatalok és a Család - és Gyermejjóléti Központok 2016 évi megalakulásával a családsegítőktől elkerült a hatósági intézkedéssel érintett gyermekek (gyámügyi eljárások alá vont gyermekek) esetfelelősségi terhe. A gondozási feladat természetesen megmaradt és azt közösen a Család -és Gyermejjóléti Központ esetmenedzserével közösen történik. A védelembevétel és minden más hatósági intézkedéssel kapcsolatos folyamat (családba fogadás, nevelésbe vétel) a pétervásárai Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Család - és Gyermejjóléti Központjához tartozik. Az ellátásban lévő gyermekek szociális és lakhatási helyzete változó. Vannak, akik jól körülmények közül kerülnek ki, mégis hatósági intézkedés alá lettek vonva, mert például családi konfliktus áll a háttérben, de vannak olyanok is, akik rossz körülmények között laknak, hátrányos helyzetűek és a szülők is alacsony iskolázottságúak. Tehát elég vegyes a kép.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	68
2019	66
2020	58
2021	61
2022	59
2023	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.1.2.

2017-ig emelkedett a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma**. 2018-tól figyelhető meg csökkenés. 2023-ban a javuló életkörülmények hatására kevesebb lett a kedvezményben részesítettek száma. A támogatásban részesült gyermekek középiskolai tanulmányukig ingyenes étkezésben részesülnek, középiskolában 50%-os kedvezményben. Valamint évenként kétféle alkalommal egyszeri támogatásra jogosult gyermekenként a szülő, ha augusztus és november 1-én fennálló jogosultsága van. Az utóbbi években pedig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára ingyenes szünidei étkezés is biztosított a szülő kérésére, de ezzel a lehetőséggel a szülők Parádon nem élnek, mert egyébként is kell főzniük a családra. 2023-ban a településen élő 18 év alatti gyermekek közül 45 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ez a szám a korábbi évekhez képest nagy mértékben csökkent.

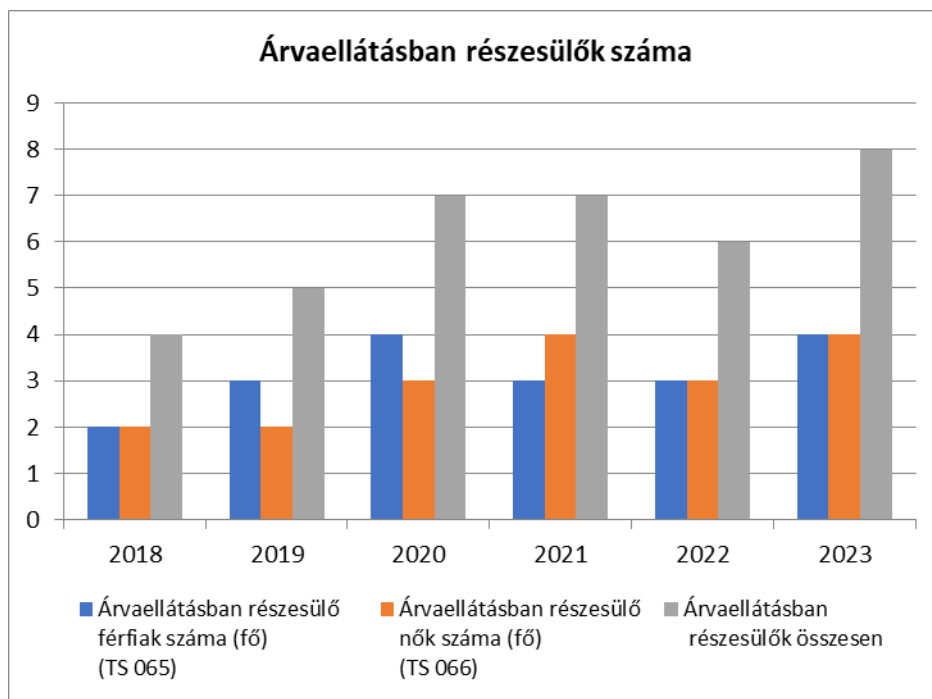
Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a településen 0.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	2	2	4
2019	3	2	5
2020	4	3	7
2021	3	4	7
2022	3	3	6
2023	4	4	8

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.

Az árvaellátásban részesülők száma az utóbbi években sajnos növekedésnek indult, ami kedvezőtlen folyamat, hiszen ilyenkor egy szülőnek kell helytállnia kettő helyett, amely jelentősen nehezebbé tudja tenni a család helyzetét. A covid-19 humánjárvány ideje alatt sajnos a településen is veszítettünk el olyan szülőt, aki gyermeket nevelt. A faluban gyűjtés is megvalósult a család támogatására.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A mini bölcsődében 580 forintos kedvezményes napi étkezési díj van, ami napi 4 étkezést tesz lehetővé a gyermekek számára. **A 18/2020 önkormányzati rendelet (II.26.) 2020. január 1-től minden óvodába járó gyermeknek ingyenessé tette az óvodai étkeztetést függetlenül attól, hogy mely településről érkezik a gyermek.** Ez jelentős anyagi támogatás a szülők részére, így a hátrányosabb helyzetű szülőknek sem kell aggódnia azon, hogy ki tudja-e fizetni a gyermeke étkeztetését vagy nem. Ez az önkormányzati hozzájárulás a gyermekek jólétét és egészséges táplálékhoz való rendszeres hozzáférését biztosítja. Ezzel a döntéssel minden gyermek számára esélyt biztosít az önkormányzat a megfelelő, egészséges fejlődéshez. Az iskolában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybe vevő gyermekek ingyenesen étkezhettek, a többi gyermek számára a szülők térítési díjat fizetnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról pontos adattal nem rendelkezünk. Az óvodában két olyan gyermek jár, akinek holland származású az apukája, de az anyja magyar.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs információ a településen olyan gyermekről amely nem magyar állampolgársággal tartózkodik, külföldről hazatérő családok gyermekei nem hátrányos helyzetű családban élnek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Parád község viszonylatában **telepi jelleget mutató terület** a Dankó utcában található. A szociális hátrányokkal küzdő lakosság – a gyermekek esetében is – szórt jelleget mutat a településen belül. A hátrányos helyzetű roma gyermekek esélyegyenlőségét segítette elő az az önkormányzati rendelet is, mely az óvodások ingyenes étkeztetését segíti elő. Az óvodában jelenleg 21 roma nemzetiségű gyermek étkezik ingyen ez kb. az egy harmada az összes óvodás gyermeknek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A **védőnői** körzet 2006. évtől kibővült, Bodony, Parádhuta és Parádsasvár település is a körzet részévé vált, amely 1 fő védőnővel működik. A védőnői szolgálatok fenntartását az önkormányzatoktól a megyei kórházak vették át 2023. 07. 01.-től. A 2022. évi LXXIII. törvény egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló jogszabály rendelkezik a fenntartó változásról és a feladat ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokról. A munkáltatói jogok tehát átkerültek a mi védőnői szolgálatunk esetében az egri Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézethez.

A 0-3 éves gyermekek száma a védőnői körzetben növekszik a 4.3.1. számú táblázat alapján. 2021-ben 0-2 év közötti lakos 38 fő volt. (lásd a 2. számú táblázatot) Nagyobb számban vannak az általános iskolások, illetve az óvodások. A védőnő feladat ellátási kötelezettsége mind a három településre kiterjed, a személyi feltételek hozzárendelésével a szakmai feladatok elvégzése könnyebbé válhatna.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	45	45
2019	1	48	48
2020	1	47	47
2021	1	58	58
2022	1	69	69
2023	1	64	64

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok
Tábla: 4.3.1.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.3.2.

Amint az már látható volt a 3.6.1.-es táblázatban, községünkben nincs külön felnőttek és **gyermekek részére szervezett szolgáltatás**, azonban a házi orvos bérbe adja szolgáltatásának ezen részét egy magán gyermekorvosnak, akit az önkormányzat finanszíroz. A felnőtt házi orvos által ellátott esetek számában a természetes fogyás következtében csökkenés látható.

A **prevenciós feladatok** ellátása első körben a védőnő, illetve a házi orvos feladatkörébe tartozik. A törvényben előírt kötelező feladatok közül egyik fő tevékenységük a 0-14 éves korú gyermekek rendszeres szűrővizsgálata.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak kötelező szűréseivel a szakemberek segítik a testi, mentális problémák felismerését, adott esetben a **fejlesztő és rehabilitációs lehetőségekhez való hozzáférést**. Ezen szolgáltatások elsősorban a megyeszékhelyen vehetők igénybe. Ezen felül az oktatási-nevelési intézményekben logopédiai szolgáltatás biztosított az óvodás és iskolás gyermekek részére. Ezenkívül 2 gyógypedagógus is jár az óvodába rendszeresen fejlesztéseket végezni. A Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Pétervásárai Tagintézményéből jár ki a logopédus ill. a pszichológus. Mindketten heti egy alkalommal járnak az óvodába. A logopédus az elmúlt tanévben folyamatosan járt az iskolába fejleszteni az 1. osztályos tanulókat, de a 2024/2025-ös tanévben kapacitáshiány miatt sajnos nincs erre lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátásokat a Bendegúz Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény keretén belül működő család-és gyermekjóléti szolgálat biztosítja.

Bendegúz Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény Parád településen található. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe Parád, Bodony és Parádóhuta. A

szolgálat célja az ellátási területen élő családok szociális segítő tevékenységben történő részesítése.

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A gyermekvédelmi törvény alapján a gyermekjóléti alapellátások célja: hozzájárulni a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, szocializációs hátrányainak csökkentéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Szükség esetén esetkonferenciát hív össze, ahol a megjelenő szakemberek javaslatot fogalmaznak meg, hogy szükség van-e hatósági intézkedés kezdeményezésére. Ha a szakemberek úgy látják, hogy igen szükség van erre, akkor a családsegítő 3 napon belül kezdeményezi a hatósági intézkedést a GYVR informatikai rendszerben, mely össze van kötve a gyámhivatallal, és az illetékes család- és gyermekjóléti központtal, mely intézményeknél megjelenik a családsegítő kezdeményezése. Biztos Kezdet Gyerekház és tanoda a településen nincs.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A Bendegúz Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény 2022. szeptember 1.-től működteti az óvoda épületében az ún. mini bölcsődét, mely 2022 óta 7 gyermek napközbeni felügyeletét biztosítja. A bölcsődei szolgáltatásra igény van. Az óvoda-bölcsőde épülete teljes mértékben akadálymentes, mely már 2020 óta biztosítja a babakocsival vagy kerekesszékekkel való közlekedést a szülők és a gyermekek számára. 2024-ben a rámpa melletti lépcsőkre sárga színű csúszásgátló csíkok kerültek kihelyezésre a balesetek elkerülése végett.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	8	7
2023	8	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

2022	0	0	0	0	8	7	8	7
2023	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla: 4.3.3.a) b)

f) gyermekvédelem;

A **gyermekkel kapcsolatos beavatkozásokat** a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa végzi közösen a pétervásárai Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Központ munkatársaival. mert 2013. január 01-vel a gyámügyi feladatkörök elkerültek a jegyzői hatáskörből. A családsegítő közreműködik az igénylő család gondjainak rendezésében, életvezetési tanácsokat ad, segítséget nyújt a problémák megoldásában, adományokat közvetít, továbbá szociális és egyéb információkkal látja el a rászorulókat. Míg a leginkább felnőttekre kiterjedő családsegítés önkéntes megkeresés alapján történik. A gyermekjóléti szolgálat munkája az észlelő - és jelzőrendszerre épül, összehangolva a jelzőrendszeri tagokkal való szakmai munkát. A jelzőrendszeri tagokat a gyermekvédelmi tv. 17. §-a tartalmazza. Szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat egyaránt ellát a családsegítő. A szolgálat évente legalább 6 szakmaközi megbeszélést szervez, mely során a jelzőrendszeri tagokkal találkozik a családsegítő és a felmerülő problémákat itt meg tudják beszélni a gyermek életében jelenlévő szakemberek.

A szolgáltatás célja: a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, megszüntetéséhez való hozzájárulás.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások; egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés; gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Krízishelyzetekben a család- és gyermekjóléti szolgálat tud segítséget nyújtani az igénylő részére. Munkaidőn kívül, hétvégén és ünnepnapokon a pétervásárai Aranykapu KHSZK Család- és Gyermekjóléti Központjának készenléti telefonszolgálatára elérhető, melynek száma: 30/3895572. Ezenkívül 0-24 órában ingyenesen hívható az Országos Gyermekvédő hívószám, melynek száma: 0680/212-021. Továbbá szintén 0-24 óráig elérhető az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT) ingyenesen hívható száma: +3680/205520

További szolgáltatások a megyeszékhelyen vehetők igénybe, mint például Családok Átmeneti Otthona, vagy az Áldozatsegítő Központ.

h) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön a roma és nem roma kultúrájú gyermekek számára külön program nem kerül megszervezésre. Az ifjúsági programok integráltan kerülnek megszervezésre.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

E szolgáltatások területén **hátrányos megkülönböztetéssel** kapcsolatos adatokkal nem rendelkezünk. A jövőben felmerülő esetek kivizsgálásra kerülnek.

j) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Hátránykompenzáló juttatásként az óvodában a gyermekek ingyen étkezhetnek, az általános iskolás gyermekek tanévkezdéskor, az önkormányzat által tankönyvtámogatásban részesülnek. Az önkormányzat minden évben beiskolázási támogatást ad a középiskolába, illetve felsőoktatási intézménybe járó diákoknak.

Ezen felül a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer biztosítja a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatását.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	72	11	15,28
2019	74	12	16,22
2020	72	15	20,83
2021	64	17	26,56
2022	69	11	15,94
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	47	19,26
2019	n.a.	33	13,98
2020	n.a.	22	9,36
2021	n.a.	31	12,50
2022	n.a.	24	9,88
2023	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű iskolai tanulók száma és aránya évről-évre csökken, ami azt jelenti, hogy egyre többen tudnak kijönni a rossz lakhatási körülmények és a

munkanélküliség helyzetéből. A szülők jobb életkörülményeket tudnak biztosítani gyermekeiknek és a szülők iskolázottsága is pozitív irányba változott az elmúlt időszakban. Így a táblázatból jól látható hogy a felére csökkent 2018 óta a 2H-s és 3H-s gyermekek száma.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	58	6
2019	53	6
2020	39	9
2021	50	10
2022	42	12
2023	27	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4. a) 4. számú táblázat hasonlóan előzőekhez szintén azt mutatja, hogy a településen egy pozitív változás történt, aminek hatására folyamatosan csökken a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek és nagykorúak száma. A hátrányok település szintű lefaragása óriási eredmény, de a cél továbbra is az, hogy egyetlen gyermek se legyen hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Ezzel kapcsolatban tovább kell dolgozni a településen dolgozó szakembereknek a családokat felkarolva.

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

A hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok jóval többen vannak, mint a halmozottan hátrányos helyzetben lévők.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Pétervásáran található Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Pétervásárai Tagintézménye biztosítja a település részére pszichológust, és fejlesztőpedagógust, illetve az egyéb korai fejlesztéshez szükséges szakembereket, akik az óvodában és az iskolában is szűrést és fejlesztést végeznek.

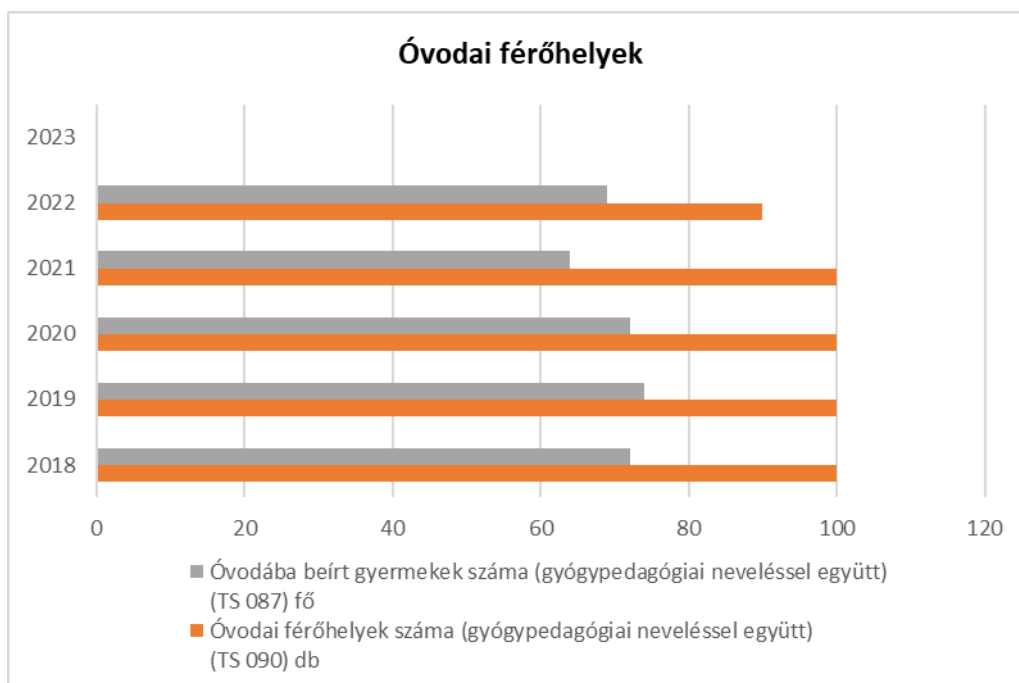
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	90	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	2	0

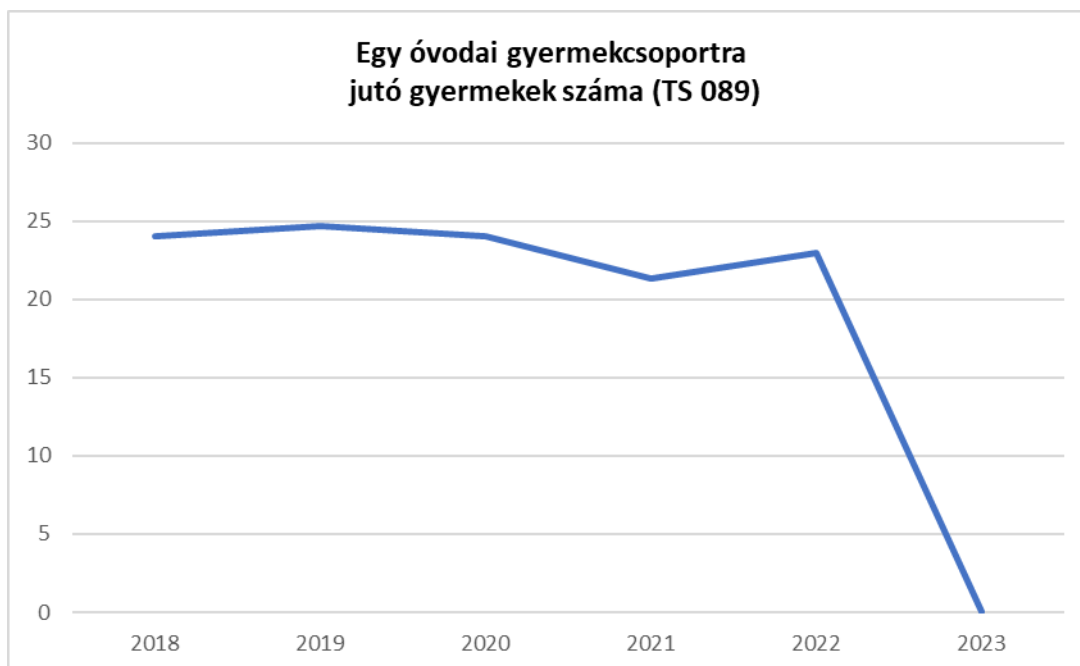
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	72	3	100	1	72	0	0	24
2019	74	3	100	1	74	0	0	25
2020	72	3	100	1	72	0	0	24
2021	64	3	100	1	64	0	0	21
2022	69	3	90	1	69	0	0	23
2023	71	3	90	1	71	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

2018-tól a **3-6 éves korú gyermekek száma** hullámozást mutat. Az **óvodai férőhelyek száma** stagnál. Az **óvodába beírt gyermekek száma** is hullámozást mutat a rendelkezésre álló adatok alapján. Az **óvodai gyermekcsoportok száma** már több éve változatlanul 3 (kis-, középső-, nagycsoport), az óvodai feladat ellátási helyek száma pedig 1. Az intézményben **óvodai gyógypedagógiai csoport** nem működik. A táblázatból és a diagramból kiolvasható, hogy nincs annyi gyermek, hogy a férőhelyeket feltöltsék, viszont így a kb. 25 fős csoportokkal jobban el lehet boldogulni, mintha sokkal többen lennének.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	13	1	18,77	45,90
2019	0	13	1	18,15	52,97
2020	0	13	1	18,08	52,77
2021	0	13	1	19,08	55,24
2022	0	12	1	20,25	60,08
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közoktatási intézménybe **fejlesztőpedagógus** végzi a felzárkóztatással kapcsolatos feladatok ellátását. A nevelési tanácsadó szakemberei minden tanév végén felméri az iskolába jelentkező

gyermekek iskolai érettségi alkalmasságát.

Az **általános iskolai osztályok száma** 2018 óta stagnált, viszont 2022-ben 1-gyel csökkent. Az intézményben gyógypedagógiai oktatás nem folyik, így az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban 0. Az iskola egy feladat ellátási hellyel rendelkezik.

Az általános iskolai gyerekek készségfejlesztését végző kompetencia alapú vizsgálat során összehasonlítható a településen tanuló **gyermekek fejlődési folyamata** az országos átlaggal. Erre vonatkozólag adattal jelenleg nem rendelkezünk.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	19
2019	31
2020	31
2021	33
2022	37
2023	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A **8. évfolyamot befejezettek** száma a nappali oktatásban a folyamatosan emelkedett a gyermekek osztálylétszáma miatt.

Az **általános iskolában tanulók száma** az utóbbi években stagnált, általában 240 fő körül mozog. Az általános iskolások 50%-a (vagyis az alsó tagozatos diákok) napközis tanuló.

Tábla: 4.4.1. opcionális

4.4.2.; 4.4.4.; 4.4.5.;

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Ilyen jelenség nem tapasztalható a térség egyetlen oktatási és egyéb intézmény területén.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

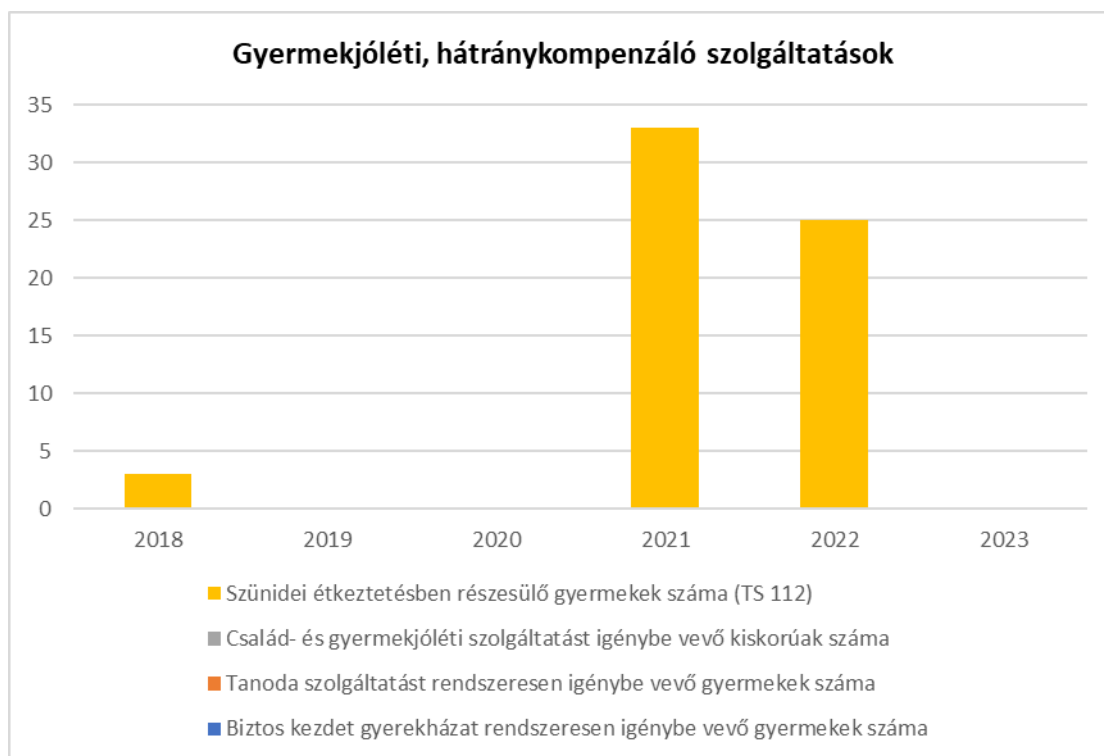
Az intézmények között és az egyes intézményeken belül **szegregációról, valamint hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről** az oktatás, képzés területén tudomásunk nincs.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Amint az már a fentiekben említésre került, **hátránykompenzáló juttatásként** az általános iskolás gyermekek tanévkezdéskor, az önkormányzat által tanszertámogatásban részesülnek. Az önkormányzat minden évben beiskolázási támogatást ad a középiskolába járó diákoknak. Ezen felül a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer biztosítja a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatását.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	3
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	33
2022	n.a.	n.a.	n.a.	25
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szünidei gyermekétkeztetést Parád település lakosai nem mindig veszik igénybe, hiszen a családokban úgy is főzni kell, az ebédért pedig az iskolába kell elmenni, ezt pedig nem szeretik a szülők, így inkább nem kérik.

Tábla: 4.4.6

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A védőnői szolgálat működési körülményeinek infrastrukturális hiányosságai, Pl: szkennelő készülék hiánya, korszerű hallásvizsgáló készülék hiánya	A védőnői szolgálat működési körülményeinek infrastrukturális fejlesztése pályázat útján.
Teljes idejű iskolapszichológus hiánya	Iskolapszichológus foglalkoztatása
Pedagógus hiány	Pedagógus képzések támogatása.
Nyári gyerekprogramok felügyelet hiánya.	Nyári napközi megszervezése, táboroztatás.
Logopédus hiánya az iskolában.	Logopédus foglalkoztatása vagy intézménybe járása.
Dohánytermékek és energiatartalmak fogyasztása.	Prevenció fokozása, előadások tartása a témával kapcsolatban, egészségfejlesztés.
Okostelefonok és okos eszközök helytelen használata.	A gyerekek megtanítása arra, hogyan használják a telefonjukat, szülői kompetenciák fejlesztése. A szülők felvilágosítása, hogy milyen veszélyekkel járhatnak az okoseszközök használata.
Kiskorú várandósok számának növekedése.	Felvilágosító előadások tartása a korszerű fogamzásgátlásról. Korai terhesség veszélyeiről, terhesség megszakítás szövődményeiről.

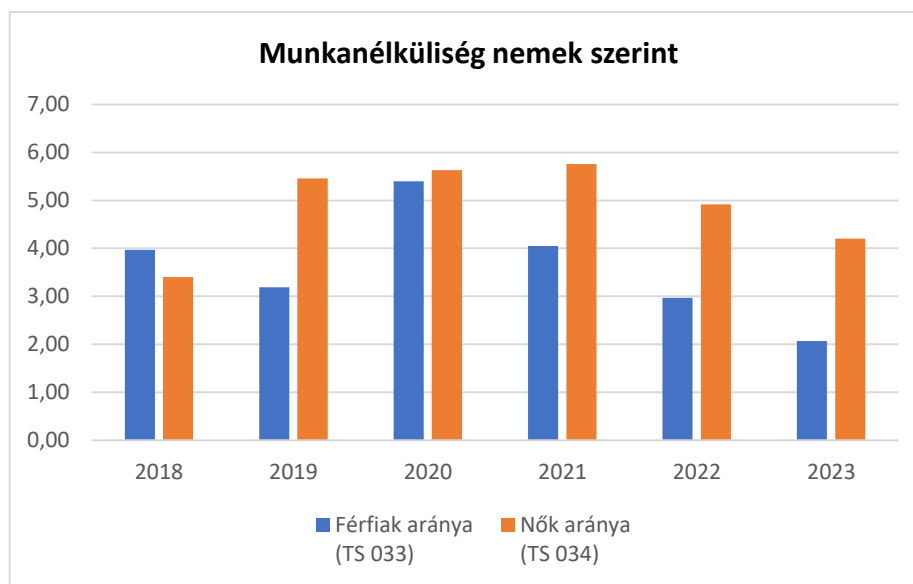
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,97	3,4	3,69%
2019	3,19	5,46	4,33%
2020	5,4	5,63	5,52%
2021	4,05	5,76	4,91%
2022	2,97	4,92	3,95%
2023	2,07	4,2	3,14%

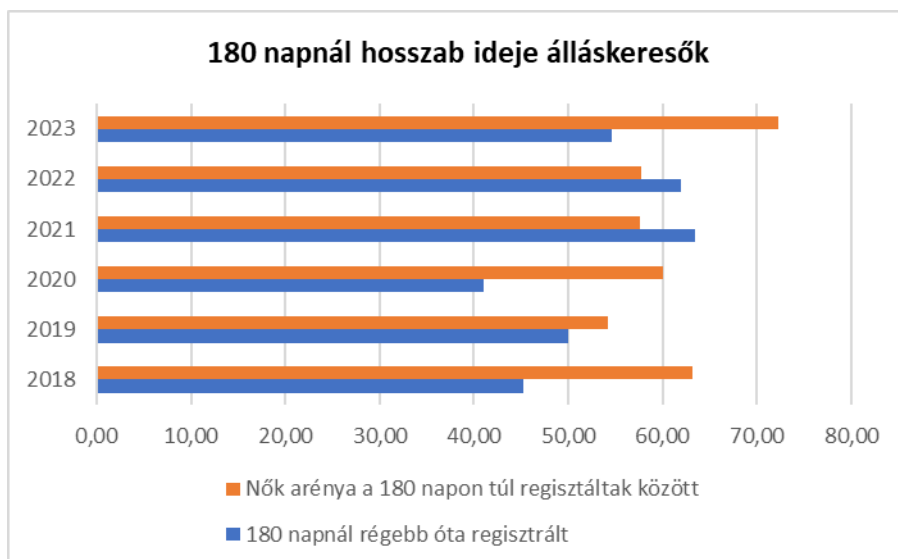
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Községünkben nemcsak a lakónépesség száma, hanem az **aktív korúak száma** is folyamatos csökkenést mutat. A **foglalkoztatottak száma** esetében nem áll rendelkezésre minden évre adat. A foglalkoztatottaknál is a férfiak és nők száma hasonlóan alakul, és csökken. A **munkanélküliek száma** a 3.2.1 táblázat adatai alapján megállapítható, hogy 2018 évi adathoz képest hullámváz jellemzi, de ha összességében nézzük, akkor csökkenést mutat. Az 5.1.1 számú táblázat is ezt igazolja, ugyanakkor kijelenthető, hogy a nemek szerinti megoszlásban 1-2 %-kal a nők magasabb arányban munkanélküliek.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	45,24	63,16
2019	50	54,17
2020	40,98	60
2021	63,46	57,58
2022	61,9	57,69
2023	54,55	72,22

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

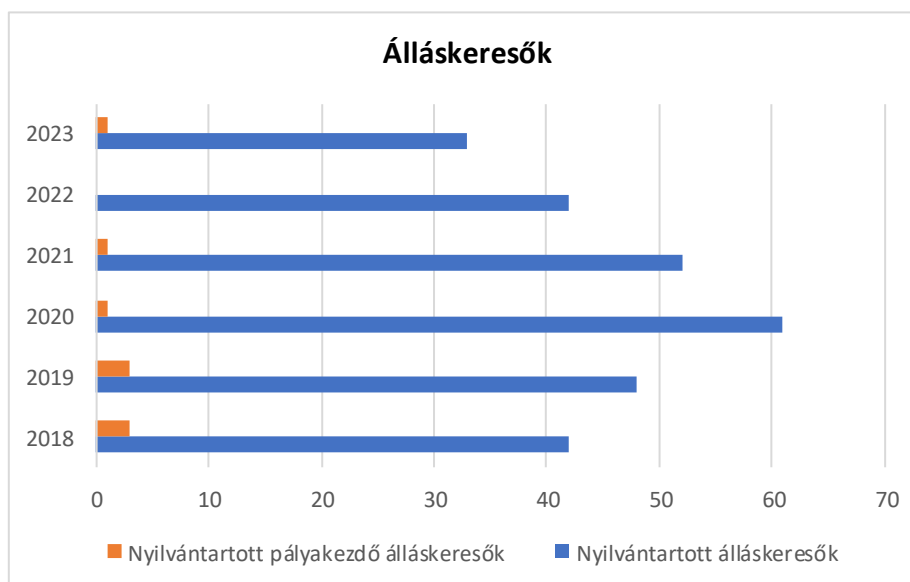
A nők esetében a gyermekvállalás és a nemek közötti különbségek miatt lehet eltérő a szám. A nőket kevésbé alkalmazzák azokban a munkakörökben amelyekben a férfiak dolgoznak akár Budapestre történő rendszeres felutazással (építőipar). A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresők nemek szerinti arányánál kimagaslik, hogy a nők hátrányosabb helyzetben vannak, mint a férfiak, 2023-ban ez még fokozódott is 70% fölé. Ugyanakkor örömteli, hogy míg a covid humánjárvány idején magas volt az álláskeresők száma, azóta ez a helyzet normalizálódott és a járvány előtti szint alá csökkent, tehát most sokkal jobb a foglalkoztatottság, mint korábban.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	42	3
2019	48	3
2020	61	1
2021	52	1
2022	42	0
2023	33	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

A pályakezdő álláskeresők száma elenyésző a nyilvántartott munkanélküliek számához képest. 0 és 3 fő között ingadozik, az utóbbi években inkább csökkent a számuk. A 25 év alattiak SZJA kedvezménye miatt sok munkáltató foglalkoztat pályakezdőt, így míg korábban hátrányosabb helyzetben voltak a tapasztalatlanságuk miatt, mára ez eltűnő félben és sikerül nekik elhelyezkedni. Így az iskola pad után várják őket a munkahelyek.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A **munkaerő-piaci programokhoz való hozzáférést** 2013. július 1-től a Pétervásárai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége biztosítja. A foglalkoztatási nehézségekkel küzdő nők részére e szolgáltató szervezet ad felnőttképzési, oktatási, munkaerő-piaci lehetőségeket. Ezenkívül a vármegyében működő Szakképzési Centrumok biztosítanak képzéseket felnőttek részére, valamint a magán oktatási és képző cégek is számos lehetőséget nyújtanak, különösen a vármegye nagyobb városaiban és a megyeszékhelyen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az **alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei** jóval kisebb, mint a férfiaké. Azok a nők, akik alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek, kénytelenek olyan területen elhelyezkedni, amely nem igényel magasabb képzettséget, vagyis leginkább fizikai munkát végeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek részére a már fent említett Heves Megyei Kormányhivatal Pétervásárai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége biztosít oktatási és felnőttképzési lehetőségeket. Parádán a turizmus ágazatban, azon belül a vendéglátásban lehet elhelyezkedni konyhai kisegítőnek, vagy szobalánynak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Különösen nehéz azoknak az aktív korban lévő nőknek a helyzete, akik kisgyermeket nevelnek, vagy épp gyermekvállalás előtt állnak, hiszen ők sokkal nehezebben találnak állást, azonban az anyagi kényszer hatására sokanuk dolgozniuk kell. Atipikus foglalkoztatási formákkal a környékbeli munkáltatók nem nagyon élnek. Bérkülönbség inkább a területi sajátosságok miatt lehetséges, hiszen nyugatabbra és a fővárosban magasabb fizetéseket kapnak a nők, míg a környékünkre kisebb órabér jellemző.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	45	45
2019	1	48	48
2020	1	47	47
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	8	7
2023	8	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	8	7	8	7
2023	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését a községünkben található óvoda és mini bölcsőde segíti, amely 90+8 férőhelyével biztosítja a gyermekek nappali felügyeletét, nevelését, ellátását. Az intézményben férőhely hiány nem áll fenn, így az nem akadályoztatja a gyermekek napközbeni elhelyezését. Sok családnál gondot jelent a gyermeknevelés és a munka összeegyeztetése. Mivel községünkben bölcsőde az elmúlt években nem működött, a TOP.-1.4.1-19 Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése című pályázat keretében mini bölcsőde jött létre az

óvoda épületében. Ez elősegítheti a nők visszatérését a munka világába, hiszen az intézmény 6:30-tól 16:30-ig nyitva tart így az anyák sikeresebben és előbb tudnak visszatérni munkahelyükre. A Polgármesteri Hivatalban egy nő rész munkaidőben dolgozik, melynek segítségével jobban el tudja látni az otthoni feladatait.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön 1 védőnő van foglalkoztatva. A 0-3 éves gyermekek számánál növekedés látható az elmúlt években, de nem annyi, hogy a természetes fogyást megelőzné. A védőnői szolgálat tehát nem lehet akadálya a **családtervezésnek**, valamint az **anya- és gyermekgondozásnak**. A védőnői szolgálat megléte segíti a fiatal párok gyermeknevelési problémáinak megoldását. A védőnő mellett családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segíti a családok helyzetének javulását. A védőnő elmondása szerint körzetében növekszik a kiskorú anyák száma, ami aggodalomra ad okot, hiszen így egyes esetekben az általános iskola vagy a középiskola elvégzése veszélybe kerülhet, ami tovább ronthatja a nők alacsony iskolázottságának adatait. Családi életre nevelésre nagyon nagy szükség lenne az iskolában, valamint a szexuális felvilágosításra és a védekezési eszközök megismerésére nagyobb hangsúlyt kellene fektetni.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A **nőkkel kapcsolatos abúzusok felkutatása** és hatóságok felé jelzése elsősorban a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereinek feladatkörébe tartozik. Kapcsolati erőszakot a gyermekvédelem megfelelő szintjén kezeljük. Az utóbbi időben 2 védelembé vétel volt családi konfliktus, kapcsolati erőszak miatt elrendelve. De nagyobb súlyú, életet veszélyeztető konfliktusok nincsenek a településen. A szóban forgó ügyek tekintetében a gyermekjóléti szolgálat és a körzeti megbízott kapcsolatban vannak egymással.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A **krízishelyzetben lévő családok** és anyák számára a megyeszékhely szakellátó rendszere nyújt krízis intervenciók szolgáltatást. A 4.3 fejezet g) pontjában már korábban felsorolt szervezetek tudnak segíteni krízis esetén. Itt említeném meg az Országos Telefonos Lelkiségi Szolgálat központi számát, mely a következő: **116-123**. Ez a telefonszám belföldről díjmentesen hívható a nap 24 órájában.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A **nők szerepe a település életében** meghatározó jelentőséggel bír. Több helyi intézménynek vezetőiként (óvoda, iskola, idős otthon), vezető helyettesként, illetve önkormányzati képviselőként dolgoznak. Ezenkívül a falu civil életében is nagy szerepet vállalnak a nők. A Közösségi ház vezetője, aki a falu művelődéséért felel szintén nő. A hagyományok megőrzéséért és a helyi civil élet megerősödéséért sokat tesz a helyi női társadalom.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők foglalkoztatásával kapcsolatos problémák az életükben fokozottabban jelen vannak. A gyermekvállalás, családi szerepek összeegyeztetése a munkavállalással nehezebben történik. Ezzel kapcsolatos adatokat a foglalkoztatási táblákban láthatunk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők foglalkoztatásának csökkenő tendenciája.	Nők foglalkoztatásának javítása.
Alacsony iskolázottság.	Aluliskolázottak beiskolázása, felzárkóztató képzések biztosítása.
Nincs, illetve minimális a lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés).	Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása, támogatása.
Diszkrimináció megszüntetése munkavállaláskor (ha van kiskorú gyermek, ha még nincs gyermek)	munkavállalás elősegítése, otthoni munkavégzés lehetőségeinek bővítése
Egészségtelen táplálkozás és életmód miatti betegségek	Több szűrést kell végezni a településen. Az egészséges táplálkozást és életmódot, sportolást elősegítő programokra van szükség, nemcsak a fiatalok esetében, hanem a középkorúak és az idősebb generáció tagjai számára is.

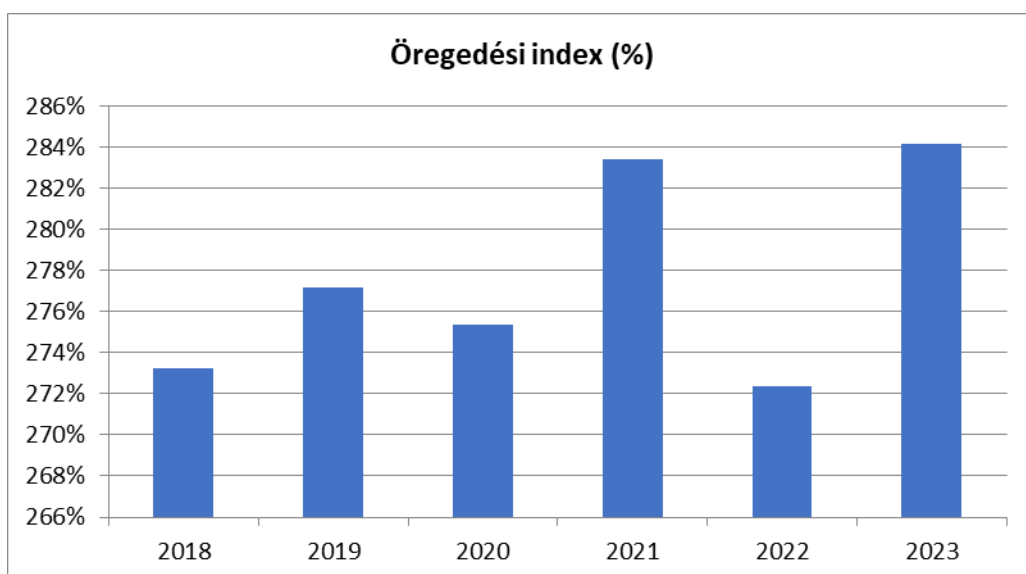
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A **nyugdíjasok száma** folyamatos csökkenést mutat. A térségre, így a településre is az elöregedés jellemző. Az öregedési index értéke folyamatos nőtt az elmúlt időszakban.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	623	228	273,25%
2019	632	228	277,19%
2020	603	219	275,34%
2021	598	211	283,41%
2022	591	217	272,35%
2023	591	208	284,13%

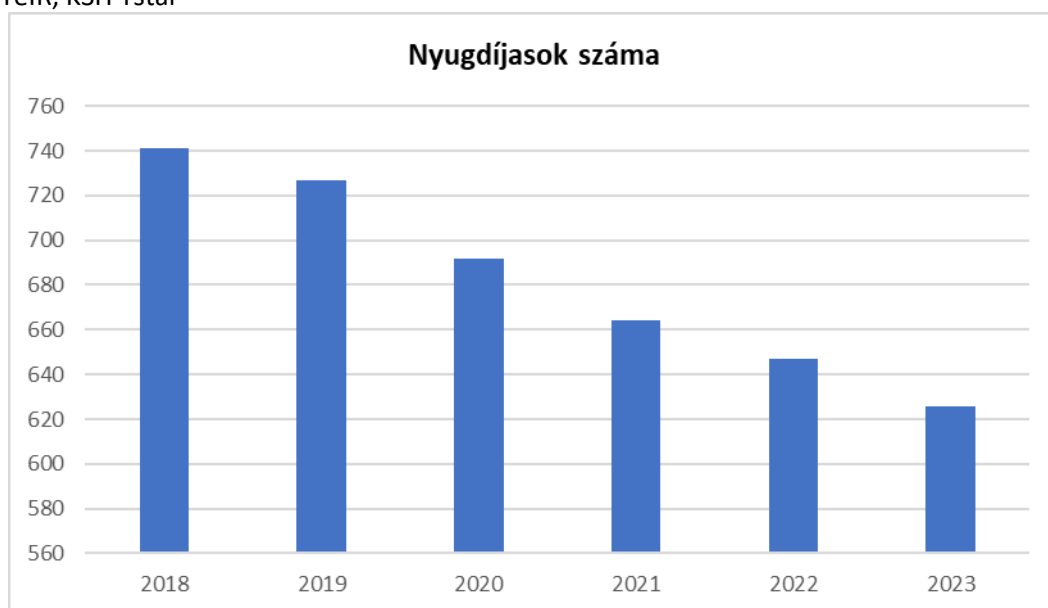
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	262	479	741
2019	258	469	727
2020	244	448	692
2021	240	424	664
2022	239	408	647
2023	234	392	626

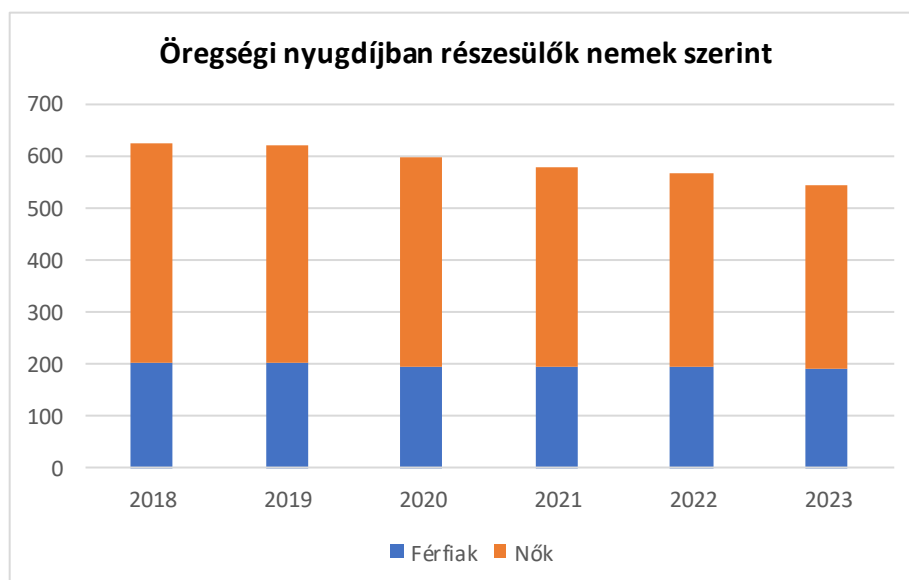
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	9	0	203	422	0	11	1
2019	8	0	200	421	0	7	1
2020	9	0	193	405	0	8	1
2021	9	0	195	384	0	7	1
2022	11	0	193	372	0	3	2
2023	9	0	190	355	1	4	1

Forrás: TeIR, KSHTstar

A településen jellemzően az öregségi nyugdíjat igénybevevők vannak, más nyugdíjszerű ellátás sokkal kisebb mértékben jelenik meg a községben. A nemek közötti különbség látványos Parád településen is, hiszen elmondható, hogy a nyugdíjasok kb. 2/3-a nő, míg 1/3-a csak a férfi. Bár az utóbbi években változni látszik a helyzet a nők egyre kevesebben vannak és a férfiaknál is csökkenés látszik, így az összes nyugdíjban részesülők száma is egyre kevesebb.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	262	479	741
2019	258	469	727
2020	244	448	692
2021	240	424	664
2022	239	408	647
2023	234	392	626

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2. 6.3.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A törvényi szabályozás megváltozásával a nyugdíjszerű ellátásban részesülő **idős emberek foglalkoztatása** változott az utóbbi időben, többen nyugdíj mellett is munkát vállalnak, mert a törvény lehetővé teszi. A nyugdíj előtt álló 50 év feletti munkavállalók foglalkoztatási nehezítettségéről beszélhetünk, hiszen nyugdíj előtt álló embereket nehezebben vesznek fel a munkáltatók.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	42	48	61	52	42	33
41-45 év (TS 042)	Fő	4	5	10	7	5	1
	%	9,52%	10,42%	16,39%	13,46%	11,90%	3,03%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	4	4	7	6	4
	%	14,29%	8,33%	6,56%	13,46%	14,29%	12,12%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	5	8	8	6	4
	%	11,90%	10,42%	13,11%	15,38%	14,29%	12,12%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	5	6	4	4	2
	%	7,14%	10,42%	9,84%	7,69%	9,52%	6,06%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	7	6	5	12	8	9
	%	16,67%	12,50%	8,20%	23,08%	19,05%	27,27%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

Tábla:6.2.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A **tevékeny időskor** részeként a mezőgazdasági munkák végzése, illetve a házkörüli munkák jelentenek elfoglaltságot.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatási lehetőségek beszűkülését követően nem tapasztalható.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

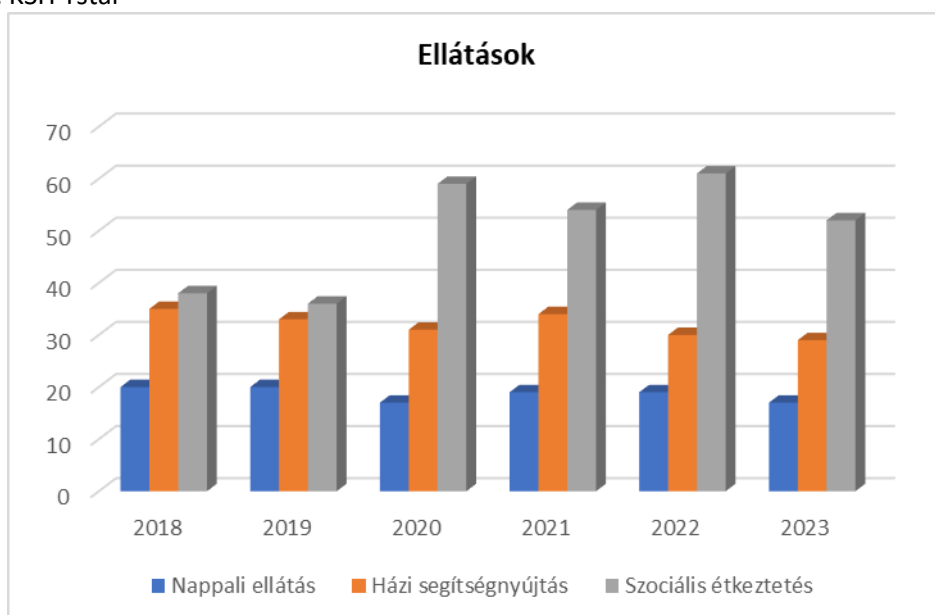
A településen a háziorvosi szolgáltatás külön szerződött orvosként látja el a települést. Az idősek a háziorvosi szolgáltatás mellett a közelben található kimagasló szakszerű kórházak egészségügyi szolgáltatásait is igénybe vehetik Parádfürdőn és Egerben.

A **nappali ellátásban részesülő idősek** száma a 64 év feletti lakosság számához viszonyítva ugyancsak alacsony. Ez a Covid-járvány miatti bezárkózásnak is köszönhető, ill. magyarázható az idősek beszűkült mozgásterével is. Változik a világ és az idősek még korábban nyitottabbak voltak és összejártak, manapság inkább az egyedüllét, elmagányosodás a jellemző, mely egyre több demenciával küzdő személyt eredményez. A nappali ellátás, mint egy közösségi védő háló

szerepét töltené be az idősök életébe, ám ha ezzel a lehetőséggel az idősök nem akarnak élni, akkor csak a leépülés várható. A szociális alapszolgáltatások a Bendegúz Óvoda-Bölcsőde, Gyermekegészségügyi és Alapszolgáltató Intézmény keretein belül elérhetőek. Az Idősök Klubja épületében külön egységként működve a következő szolgáltatási formákat nyújtják az idősök részére: nappali ellátás, házi segítségnyújtás, illetve a szociális étkeztetés. A jelzőrendszeres segítségnyújtást a pétervásárai Aranykapu KHSZK gondozónője látja el ő Bodonyból jár ki Parádra, ha jelzés érkezik hozzá. Az alapszolgáltatásban dolgozó gondozónők között fluktuáció nem tapasztalható hosszú évek óta ugyanazok a személyek dolgoznak az ellátásban. Mentális és lelki leterheltségük az idősök ellátása során időnként tapasztalható, nem könnyű ezt a munkát kiegészítés nélkül éveken keresztül végezni. Az idősök szeretik és várják őket, nagy segítséget jelentenek az idős emberek számára a jelenlétük. A bevásárlás és gondozás mellett a beszélgetésre is nagy igényük van az idősöknek. Az ellátottak közül jónéhányan egyedül élnek, így a kedves szó és a törődés, sokat jelent nekik. A gondozónők felkeresik otthonukban az idősöket, segítséget nyújtanak, figyelemmel kísérik egészségi és mentális állapotukat. Szükség esetén ha úgy ítélik meg a helyzetet, akkor azonnal jelzik a problémát a megfelelő szakemberek felé (Orvos, mentő hívása). Gyakran előfordul, hogy állapotrosszabbodás, hirtelen rosszullét esetén gyorsan kell dönteni. Jó a kapcsolat és az információ áramlás a háziorvosi szolgálattal, családsegítővel, tanyagondokkal, fontos a jó szakmai együttműködés. Mivel a nyugdíjas emberek száma csökken a településen, így az ellátásban résztvevők száma is egyre kevesebb.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	623	20	35	38
2019	632	20	33	36
2020	603	17	31	59
2021	598	19	34	54
2022	591	19	30	61
2023	591	17	29	52

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen működő szociális alapszolgáltatásban 5,5 fő munkavállaló dolgozik. Ebből egy fő gépkocsivezető. Az Idősek Klubja épülete, ahol az alapszolgáltatás is működik 2024-ben jelentős felújításon esett át akadálymentesítése teljes mértékben megoldódott, így a akár a kerekesszékesek is igénybe tudják venni az épületet. Az ingatlan tetőszerkezete teljesen új lett, modern műanyag nyílászárókat kapott és belül is teljes felújításon ment át, valamint új bútorzatot kapott az intézmény, így valódi 21. századi munkakörülményeket kaptak a munkavállalók. Mindezt Uniós pályázati forrásból vált valóra. Az alapszolgáltatás épületének felújítása korábbi HEP vállalásként szerepelt, melyet az önkormányzat sikeresen megvalósított.

Az idősek részére az étel házhozszállítását egy ételszállításra rendszeresített engedéllyel rendelkező gépjárművel oldjuk meg.

A **közösségi közlekedés** mindenki számára elérhető. Az 65 év felettiek részére ingyenes a tömegközlekedési szolgáltatás igénybevétele.

Községünkben Idősek Klubja, valamint nem helyi önkormányzati fenntartásban (hanem egyházi) 150 férőhelyes Időskorúak Szociális Otthona működik.

Községünkben problémát jelent az élet- és vagyonvédelem biztosítása, mely leginkább az idősebb korosztályt érinti. Az elmúlt években növekedett a bűnözés, a személyek javainak megsértése, a lopások és betöréses lopások száma. Pályázati forrás hiányában közterületi térfigyelő kamerákat beszerezni, kiépíteni nem tudott az önkormányzat. A támadások főbb célpontjai a magánlakások, hétvégi házak.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek számára a **kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést** a helyi Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér, valamint az Idősek Klubja és a Nyugdíjas Klub biztosítja. Az IKSZT az elmúlt években számos programot (előadások, tanfolyam, klubok) szervezett a fiatalabb és idősebb korosztálynak egyaránt, például olvasóklub, egészségmegőrző szűrések, egészséges életmóddal kapcsolatos előadások, színházi est, ismeretterjesztő előadások. Kifejezetten az idősebbek részére indítottuk el korábban „Kattints rá nagy! címmel számítógépes tanfolyamunkat. A későbbiekben tovább szeretnénk növelni a kimondottan időseket célzó programjaink számát. Az IKSZT-ben jelenleg is működik Hímző szakkör, valamint Kötés gyönggyel szakkör, mely főleg azokat szólítja meg, akik szeretnek kézműveskedni. Mindez azért is fontos, mert az idősek finommotorikája az idő előrehaladtával egyre inkább romlik és a szinten tartás fontos az egyén életében. Így talán az életkor végéig megőrizhetők az egyes készségek.

Az Idősek Klubjában rendszeres foglalkoztatás nincs, a gondozottak kedvtelésből végzett tevékenységgel foglalják el magukat.

A Nyugdíjas Klub tagjai hétvégén, illetve ünnepnapokon rendszeres összejöveteleket tartanak, illetve különböző kis csoportos színházi, fürdő stb. utakat szerveznek saját szórakoztatásukra. Önkormányzatunk ezen programokat lehetőségeihez mérten támogatja.

c) idősek informatikai jártassága;

Azzal kapcsolatosan, hogy hány **idős embernek** van **informatikai jártassága** pontos adattal nem rendelkezünk, feltételezésünk szerint számuk alacsony. A helyi könyvtárban működő e-Magyarország ponton, kihelyezett számítógépek biztosítják mindenki számára a számítógép használatot, illetve az internetezési lehetőséget, így azt az idős emberek is igénybe tudják venni. Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér a korábbi években számítógépes tanfolyamot indított, melynek célja az volt, hogy megtanítsák az idősebb korosztály tagjait a számítógép használatára, elsősorban az internet elérésére, kezelésére. A program sikerességét mutatja az állandó 17-18 fős létszám. A tanfolyam folytatására további igények merültek fel, így az IKSZT pályázat útján igyekszik megteremteni rá a szükséges anyagi és technikai feltételeket. De az utóbbi években sajnos nem nagyon voltak erre lehetőségek.

d) a generációk közötti programok.

A Palóc nap rendszeresen megszervezésre kerül a településen, amely kulturális és helyi hagyományörző programokkal tarkított, ezen a falu apraja-nagyja közösen vesz részt. „Süssünk Együtt” tradicionális sütemények elkészítése a fiatalok gyermekek bevonásával, továbbá Ismerjük meg a helyi természeti örökségeinket program is számos érdeklődőt vonzott. A Kertbarátok klubjába mindenkit szívesen várnak a fiattól az idősekig, itt az összegyűjtött tapasztalatokat átadhatja az idősebb generáció a fiatalabbak számára. Ez azért fontos, mert az idősebbek hasznosnak érezhetik magukat, mely ebben az életkorban egy alapvető lelki szükséglet számukra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Községünkben az **időseket célzó programok** megteremtése leginkább a már említett Integrált Községi és Szolgáltató Tér feladatkörébe tartozik. Az IKSZT szolgáltatástípusain belül igyekszik minden korosztályt megcélolni programjaival, a legfiatalabbaktól a legidősebbekig. Felmerülő igényeiket lehetőségeinkhez mérten próbáljuk megvalósítani. Az idősebb korosztályt célzó programjaink között szerepel, egészségmegőrző szűrések, olvasóklub, Idősek Világnapja, illetve különböző előadások az őket érdeklő témában.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

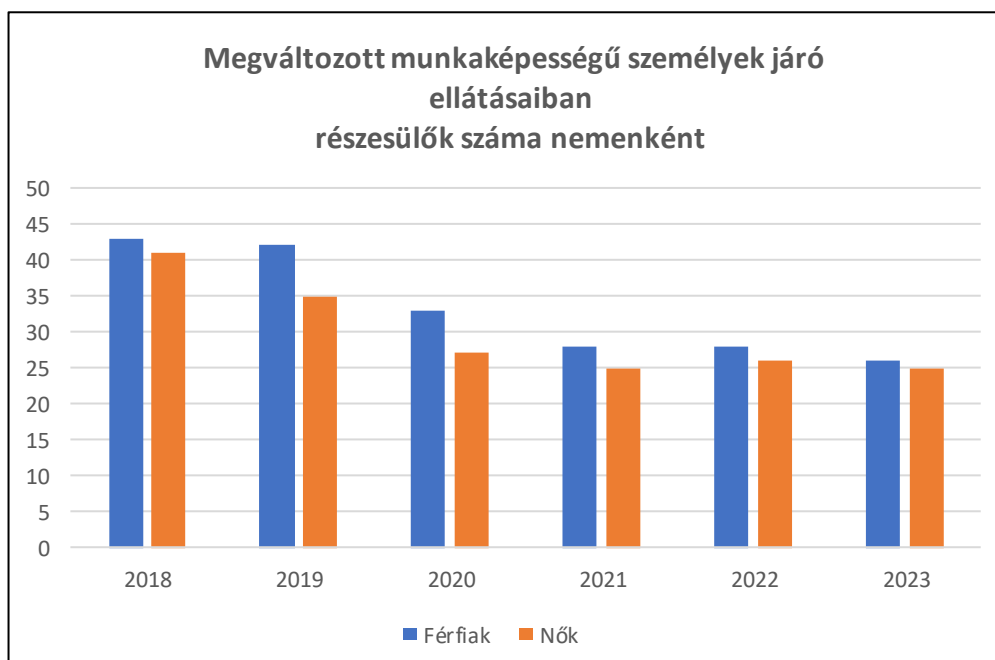
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás, bezárkózás.	Több közösségi program szervezése az idősek részvételével. Nappali ellátás keretében megvalósuló programok fejlesztése, idősek bevonása.
Kimondottan időseket célzó szabadidős programok alacsony száma.	A kimondottan időseket célzó szabadidős programok számának növelése.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a száma azoknak az időseknek, akiknek informatikai jártasságuk van.	Informatikai képzések, tanfolyamok megszervezése az időseknek.
Élet-, vagyónvédelemmel kapcsolatos problémák.	Térfigyelő kamera rendszer bővítése.
Különböző csalók megjelenése (unokázós, internetes, stb.)	Figyelem felhívó és prevenciós előadások szervezése, áldozatsegítés, ha már sértetté vált.
Romló egészségügyi, fizikai és mentális állapotok, korai elhalálozások.	Egészségmegőrző programok, szűrések, kampányok megvalósítása, egészséges életmód és táplálkozás népszerűsítése az idősek körében is, akár a civil szféra bevonásával is.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	43	41	84
2019	42	35	77
2020	33	27	60
2021	28	25	53
2022	28	26	54
2023	26	25	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

Településünkön **nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy** nincs, így számuk visszamenőleg 0.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen egy végtag fogyatékossgal rendelkező férfi kezébe vette a sorsát és saját vállalkozást alapított, ami sikeresen működik. Ráadásul fizikai munkát végez a fél karjával, ami abszolút becsülendő és példamutató, ezzel másoknak is megmutatva, hogy így is lehet ezt csinálni. A közfoglalkoztatásban nincs fogyatékkal élő személy. Védett munkahelyek a településen nincsenek.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Család-és gyermekjóléti szolgálat irodájában a lakosoknak lehetősége van arra, hogy a munkahely keresésben segítséget kapjon önéletrajz elkészítése és elektronikus úton történő továbbításban. Munkaügyi kirendeltségekkel kapcsolatfelvétel, és időpont egyeztetés. Kihirdetett állásajánlatok faliújságokon történő meghirdetése, hivatali épületben naprakészen kifüggesztve. Pályakezdőknek cégek felkeresése a családsegítő szociális segítő tevékenység keretén belüli érdekképviselés.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a térségben. A munkavégzés alapossága és a precizitás továbbá a szakmai felkészültség alapján történik a munkavállaló alkalmazása, jutalmazása, illetve az elbocsátás szükség esetén.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Községünkben a fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmény, szolgáltatás, illetve program nem található.

A **fogyatékossgal élő** és megváltozott munkaképességű **személyek foglalkoztatási** mutatói településünkön alacsonyak, az álláslehetőségek visszafogottak. Ezek az emberek nagyobb **hátránnyal** indulnak a munkaerő-piacra való bekerülésben, hiszen állapotuknál fogva akadályoztatva vannak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településünkön **fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásban** a „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény”, „A fogyatékossgai támogatásról a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény”, illetve a „A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény” alapján részesülnek. Egyéb jogszabályok alapján további ellátásokat vehetnek igénybe, mint pl. közlekedési kedvezmény, parkolási igazolvány, stb.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Parádfürdő és Eger településeken található kórházak szolgáltatási keretén belüli rehabilitációs ellátás és egyéb egészségmegőrző szolgáltatás biztosított.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A **települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége** az Integrált Községi és Szolgáltató Tér, a könyvtár, a bölcsőde és az óvoda, az Idősek Klubja, fogorvosi és védőnői rendelő, valamint a háziorvosi rendelő épületén kívül mára a Helyi Termelői Piac tekintetében is teljesen megoldott. A fogorvosi rendelő és a központi konyha

felújítása és korszerűsítése megtörtént, valamint a Közös Önkormányzati Hivatal épületének energetikai korszerűsítése is. Az önkormányzat, a gyógyszertár, illetve az iskola épülete is akadálymentesített lett.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A **közszolgáltatások** közül már csak a Posta, épületének akadálymentesítettsége nem megoldott. A Közös Önkormányzati Hivatal, a Fogászati Rendelő, Háziorvosi rendelő illetve a Gyógyszertár Községi Ház épülete is akadálymentesített, továbbá az általános iskola alsó szintje kerekesszékekkel szintén elérhető, mozgáskorlátozott mosdó kialakításra került. A vakok számára az óvodában és az iskolában Brei-feliratok segítik a közlekedést és a termék megtalálását a falakon.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen **munkahelyet biztosító intézményhez** elsősorban a Parádfürdői Állami Kórház, az Időskorúak Szociális Otthona és az Erzsébet Park Hotel tartozik. Az Erzsébet Park Hotel akadálymentesítettsége részben megoldott, a másik két intézmény teljesen akadálymentesített. További munkahelyeket biztosító intézmények (önkormányzat, iskola, óvoda) akadálymentesítettségéről már az előzőekben szó esett. A településen található Coop ABC is teljes mértékben akadálymentes. A kisebb helyi vállalkozásoknál (italbolt, cukrászda, vegyes boltok stb.) az akadálymentesítés nem jelenik meg. 2024-ben teljes felújításon esett át az önkormányzat egyik épülete, ahol korábban Takarékszövetkezet is volt. Jelenleg Sebestyén Pékség működik a földszinti részen, mely úgy lett kialakítva, hogy a bejáratához rámpa vezet fel, így egy újabb fontos szolgáltatás vált akadálymentessé a faluban. A Parádi Kisvendéglő részben akadálymentes lett mert a kültéri fedett terasz részére minden akadály nélkül el lehet jutni. Az épületbe viszont lépcső vezet be.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Községünkben a közhasználatú parkolóban a **közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek** számára parkolóhely biztosítva van, sőt bővült is az óvodai parkoló kialakításával. A járdák akadálymentesítettsége részben megoldott, újjáépítésükkor törekszünk odafigyelni az akadálymentesítésre. A település központjában található újjépítésű járdák bizonyos szakasza már vakvezető sávval ellátott. A zebrák megközelíthetőek a vakok és a kerekesszékesek számára is. A **parkok, zöldövezetek akadálymentesítettsége** szintén megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Külön **fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások** településünkön nem találhatóak.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékkal élő lakosok **hátránykompenzáló juttatásban** nem részesülnek.

A **kulturális programjainkhoz való hozzáférés a fogyatékkal élő lakosaink számára** is megoldott. Programjaink nagy részét az IKSZT épületében tartjuk, s amint azt már említettem ennek az épületnek az akadálymentesítettsége az építéskor megtörtént.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Akadálymentesített bejáratok és közlekedési lehetőségek, épületeken belül indukciós hurok telepítése.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs információnk olyan társadalmat érintő problémákról, amely a fogyatékkal élőket helyi szinten foglalkoztatja.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Posta középületének a akadálymentesítésének a hiánya.	Középületek teljes körű akadálymentesítése pályázat útján.
Járdaszakaszok akadálymentesítésének hiánya.	Járdaszakaszok akadálymentesítése, ehhez kapcsolódóan pályázati lehetőségek felkutatása.
A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (érzékszervi-, látás-, hallásszervi, mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását is felvállalná.	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását felvállaló cég, társaság megkeresése, támogatása.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.	A fogyatékkal élő munkavállalók arányának növelése az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.
Korlátozott ügyintézési és vásárlási lehetőségek.	Akadálymentesítés a település gócpontjain.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település úthálózatának állapota.	Pályázatok az úthálózat fejlesztésére
Generációk közötti szakadék	Több generációk közötti szakadékot enyhítő közösségi program szervezése.
Az egészségügyi szűrőprogramokra történő eljutás esélye kisebb a mélyszegénységben élők, romák, idősek, fogyatékkal élők körében.	Szűrőbusz jelenléte a településen, vagy más szűrőprogramok megvalósítása akadálymentesített épületben.
Magas öregedési index, kevés születésszám, kevés gyermek létszám, elvándorlás emelkedése.	Gyermeklétszám alakulásának szoros nyomon követése, fiatalok helyben maradásának támogatása, elvándorlás visszafogása, ennek érdekében helyiek identitástudatát erősítő projektek megvalósítása.
Digitális kompetenciák hiánya a mélyszegénységben élők, romák, idősek körében.	Digitális szakadék csökkentése érdekében digitális kompetenciák fejlesztésére irányuló képzés, forráskeresés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil, egyházi szolgáltató, és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések közfeladatok ellátásában nem vesznek részt.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A települési önkormányzat folyamatos kapcsolatot tart fenn a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházzal (Karitászi Központ Eger) és a civil szervezetekkel. Kölcsönösen támogatják és segítik egymás munkáját. Az önkormányzat és a helyi gazdasági szereplők között is szoros a kapcsolat, egymás munkáját segítik.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2013-ban Parád Nagyközség Önkormányzata közös önkormányzati hivatalt hozott létre Bodony Község Önkormányzatával. A két önkormányzat, valamint Parádsasvár Község Önkormányzata feladatellátási szerződést hozott létre az óvodai ellátásra. További megállapodás született a 3 község között 2006-ban az önkormányzati kötelező feladatokat ellátó (védőnői szolgálat) önkéntes társulás létrehozásáról. Fejlesztési területnek gondoljuk, hogy Parádnak több testvér települése legyen és a települések között szoros kulturális és gazdasági kapcsolatok jöjjenek létre.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön a **Roma Nemzetiségi Önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége** elsősorban a roma gyermekek támogatásában nyilvánul meg. A települési önkormányzattal ennek érdekében folyamatos kapcsolatot tartanak fenn.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen jelenleg több civil szervezet működik: Parádi Polgárórság, Parádi Egészség és Otthonvédők Köre, Vöröskereszt Helyi Szervezete, Parádi Gyermekekért Alapítvány, Palócbokréta Hagyományörző Egyesület, Parádi Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Parádi Sportegyesület (Karate szakosztály), Parád Idegenforgalmáért Kulturális Egyesület, Parádi Kulturális Szervezet.

A polgárórság felügyeli a közbiztonságot, így az ő tevékenységük minden célcsoportot érinti. A Parádi Egészség és Otthonvédők Köre a lakosság egészségnevelésével kapcsolatos feladatokat segíti. A Vöröskereszt Helyi Szervezetének célkitűzései, tevékenységei megegyezik a Magyar Vöröskeresztével, így tehát ide tartozik az élet, az egészség védelme, az emberi szenvedés, szociális gondok enyhítése, a betegségek megelőzése, katasztrófák áldozatainak megsegítése. Ezek a célkitűzések szintén érintenek minden célcsoportot. A Parádi Gyermekekért Alapítvány elsősorban az általános iskolás és óvodás gyermekekkel kapcsolatos programokat támogatja. A Palócbokréta Hagyományörző Egyesület tevékeny részt vállal a közösségi élet összefogásában, építésében, színesítésében. A Parádi Sportegyesületnek a felnőttek és gyermekek egészségnevelésében van fontos szerepe, illetve lehetőséget biztosít az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős programokhoz való hozzáféréshez. A civil szervezetek az érintett célcsoportokkal

kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában ugyan nem vesznek részt, de az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a település érdekeit figyelembe vevő intézkedések megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A település honlapján a parad.hu-n elérhető, olvasható a HEP és ezzel kapcsolatos valamennyi információ.

Parád Község Önkormányzata Képviselő-testülete által elfogadott dokumentum feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A dokumentumok elkészítését megelőzte az adatgyűjtés, mely kiterjedt az önkormányzat intézményeire is. Az adatgyűjtés folyamán mód lett megismerni a megkérdezett szervezetek jellemzőit, lehetőségeit, szabályozásukat és mindazt, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. A Helyi Esélyegyenlőségi Fórumra meghívtuk a célcsoportok képviselőit, ahol felszínre kerültek és megfogalmazódtak az esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felmerülő problémák. A vezetők felé megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok és megbeszéltük a fejlesztési területeket is.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, települési honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése. A fórumot biztosítják és a törvényi előírás szerint két évente beszámolnak a képviselő-testületnek.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Foglalkoztatással kapcsolatos problémák - Alacsony iskolázottság - Lakhatási körülményekkel kapcsolatos problémák - Egészségügyi állapotuk romlása, egészségtelen táplálkozás, helytelen hozzáállás az egészségüghöz.	- Munkahely teremtő beruházás - Aluliskolázottak beiskolázása, felzárkóztató képzések - Lakhatási körülmények javítása; -Egészséges életmód és étkezés népszerűsítése, szűrések szervezése
Gyermekek	- Védőnői szolgálat működési körülményeinek infrastrukturális hiányosságai - Teljes idejű iskolapszichológus hiánya - Pedagógus hiány - Logopédus hiánya az iskolában. - Dohánytermékek és energiatalok fogyasztása. - Okostelefonok és okos eszközök helytelen használata. - Kiskorú várandósok számának növekedése. - Nyári gyerekprogramok felügyelet hiánya	- A működési körülmények infrastrukturális fejlesztése pályázat útján - Iskolapszichológus foglalkoztatása. - Pedagógus képzések támogatása - Logopédus foglalkoztatása vagy intézménybe járása. - Prevenció fokozása, előadások tartása, egészségfejlesztés. - Gyerekek megtanítása arra, hogyan használják a telefonjukat, szülői kompetenciák fejlesztése. A szülők felvilágosítása veszélyeket illetően. - Felvilágosító előadások tartása, korai terhesség megelőzése. - Nyári napközi megszervezése, táboroztatás
Idősek	- Elmagányosodás, bezárkózás, kimondottan időseket célzó programok alacsony száma - Informatikai jártassággal rendelkező időskorúak alacsony száma - Élet-, vagyonvédelemmel kapcsolatos problémák, különböző csalók megjelenése (unokázós, internetes, stb.) - Romló egészségügyi, fizikai és mentális állapotok, férfiak korai elhalálása.	- Több közösségi program szervezése, nappali ellátás fejlesztése, idősek bevonása - Időseket célzó szabadidős programok számának növelése - Informatikai képzések, tanfolyamok megszervezése - Térfigyelő rendszer kiépítése pályázat útján - Figyelem felhívó és prevenciós előadások szervezése, áldozatsegítés. - Egészségmegőrző programok, szűrések, egészséges életmód és

		táplálkozás népszerűsítése.
Nők	- Nők foglalkoztatásának csökkenő tendenciája - Alacsony iskolázottság - Atipikus foglalkoztatási formák hiánya - Diszkrimináció munkavállaláskor - Egészségtelen táplálkozás és életmód miatti betegségek	- Nők foglalkoztatásának javítása - Aluliskolázott nők beiskolázása, felzárkóztató képzések - Atipikus foglalkoztatási formák létrehozása, támogatása - Munkavállalás elősegítése, otthoni munkavégzés lehetőségeinek bővítése, diszkriminációs mentesség. - Egészséges táplálkozást és életmódot, sportolást elősegítő programok, szűrések
Fogyatékkal élők	- Posta középületének a akadálymentesítésének a hiánya. - Járdaszakaszok akadálymentesítésének hiánya, korlátozott ügyintézési és vásárlási lehetőségek. - A településen nincs olyan cég, társaság, közintézmény amely a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	- Posta épületének akadálymentesítése pályázat útján - Járdaszakaszok akadálymentesítése pályázat útján - Megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő emberek foglalkoztatását felvállaló cég, társaság, közintézmény támogatása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	- A település úthálózatának állapota. - Generációk közötti szakadék - Az egészségügyi szűrőprogramokra történő eljutás esélye kisebb a mélyszegénységben élők, romák, idősek, fogyatékkal élők körében. - Magas öregedési index, kevés születésszám, kevés gyermek létszám, elvándorlás emelkedése. - Digitális kompetenciák hiánya a mélyszegénységben élők, romák, idősek körében.	- Pályázatok az úthálózat fejlesztésére - Több generációk közötti szakadékot enyhítő közösségi program szervezése. - Szűrőbusz jelenléte a településen, vagy más szűrőprogramok megvalósítása akadálymentesített épületben. - Gyermeklétszám alakulásának szoros nyomon követése, fiatalok helyben maradásának támogatása, elvándorlás visszafogása, ennek érdekében helyiek identitástudatát erősítő projektek megvalósítása. - Digitális szakadék csökkentése érdekében, digitális kompetenciák fejlesztésére irányuló képzés, forráskeresés.

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők és romák megélhetését képességünkhöz mérten/ képességünknek megfelelően segítsük, támogassuk. Ennek érdekében a jövőben lépéseket kívánunk tenni a foglalkoztatás, munkanélküliség javítására, az alacsony iskolázottsággal rendelkezők beiskolázására, a szakképzetlenek szakképzésére és a lakhatási körülmények

javítására. Szeretnénk továbbra is biztosítani és fejleszteni az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeit.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek támogatását, védelmét, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésük, illetve speciális ellátási igényük minél szélesebb körének megteremtését. Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok megszervezésénél igyekszünk odafigyelni az egészségre való nevelés fontosságának tudatosítására. Folyamatosan odafigyelünk az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosítására, támogatásukra, védelmükre, valamint az életkorral járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok megteremtésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatás javítását. A jövőben kívánunk lépéseket tenni az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők beiskolázására, illetve a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyek megteremtésére. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők támogatására, foglalkoztatásuk növelésére, illetve a közszolgáltatásokhoz, közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésük biztosítására.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a lakosok nem élnek mélyszegénységben, esélyegyenlőségük megvalósul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására, lakhatási körülményeik jobbá tételére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzését, a családok segítségét, támogatását, generációk közötti szakadékok enyhítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idők védőhálójának összehangolására, a támogatásuk megoldására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását, foglalkoztatásuk elősegítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviselésére, akadálymentes környezetük minél magasabb szintű biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Útfejlesztés	Települési úthálózat minőségi problémái	Jobb minőségű úthálózat	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja, Településfejlesztési koncepció és az Integrált településfejlesztési stratégia 2014	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032),	Akadálymentesítés, parkolók kialakítása, pályázatok felkutatása. Hibás közlekedési helyek (járdák, úthibák) javítása, épületek bejáratainak modernizálása, ahol nem megoldható ott rámpák alkalmazása.	Polgármester	2028. 12.31.	Akadálymentes környezet megteremtése, jobb közlekedési lehetőségek.	Pályázati források, helyi szakértelem	Foglalkoztatással élő esélyegyenlősége, akadálymentes környezet hosszú távon.	Nem releváns.
2	Generációk együtt.	Generációk közötti szakadék	Jobb kapcsolat generációk között.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Több generációk közötti szakadékot enyhítő közösségi program szervezése.	Polgármester, közművelődésért felelős munkatárs	2028. 12.31.	Sikerebb, együttműködőbb lakosság	Pályázati források, helyi szakértelem	Hosszú távú fenntarthatóság	Parád-Bodony közös Önkormányzat összefogása

												rendezvények megvalósításában
3	Egészségszebb Parád	Célcsoportok rossz egészségi állapota, szűrések hiánya	Egészségesebb célcsoportok a faluban.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szűrőbusz jelenléte a településen, vagy más szűrőprogramok megvalósítása, egészségfejlesztés. Együttműködés kialakítása Nemzeti Népegészségügyi Központtal.	Polgármester	2028. 12.31.	Szűrőbusz hány alkalommal jelenik meg a településen évente, szűrőbuszokon vizsgálatra/szűrésre megjelenő veszélyeztetett csoporthoz tartozó egyének száma. Lakosok egészség tudatosabbak, egészségesebbek.	humán: külső egészségügyi dolgozók, pénzügyi: saját keret, esetleg pályázati forrás technikai: megfelelő nagyságú terület, megfelelő feszültségű áramfelvételi lehetőség	Hosszú távú fenntarthatóság	Nem releváns.
4	Parád növekedése	Természetes fogyás, magas öregedési index.	Több gyermek születés, kevesebb halálozás, fogynak megállítása.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyermeklétszám alakulásának szoros nyomon követése, fiatalok helyben maradásának támogatása, elvándorlás visszafogása, ennek érdekében helyiek identitástudatát erősítő projektek megvalósítása.	Polgármester, közművelődésért felelős munkatárs, védőnő, intézményvezetők	2028. 12.31.	Öregedési index, oda- és elvándorlás egyenlege, születések száma, gyermekek száma összesen a településen, gyermekek száma oktatási - nevelési intézményekben	pénzügyi: részben önkormányzati saját keret, részben pályázati forrás humán: polgármester, közművelődésért felelős munkatárs, védőnő, általános iskola intézményvezető, óvodabölcsőde	Hosszú távú fenntarthatóság	Nem releváns.
5	Fejlődő lakosság	Digitális készségek hiánya	Digitális szakadék csökkentése, fejlettebb lakosság	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Új Roma Stratégia (2019-2030), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030), Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Pályázatfigyelés, megfelelő lehetőség esetén támogatási kérelem benyújtása, nyertes pályázat megvalósítása.	Polgármester, közművelődésért felelős munkatárs	2028. 12.31.	Képzések száma, képzésekben résztvevők száma, képzést elvégzők száma	Pénzügyi erőforrás pályázati forrásból, vagy saját keretből. Technikai erőforrás: terem, számítógép, projektor, internet. Humán: Oktató	Pályázati forrásból fenntartható	Nem releváns.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Kitörés	Foglalkoztatással kapcsolatos problémák	Több dolgozó ember, több munkahely.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Új Roma Stratégia (2019-2030), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Foglalkoztatók, képzések felmérése. Képzések szervezése, közfoglalkoztatás bővítése, helyi vállalkozások támogatása. Állásbörzék megszervezésének lehetősége, szociális intézmény keretén belüli segítség a munkanélküliek számára.	Polgármester, családsegítő	2028. 12.31 .	Tartós munkanélküliek száma csökken, foglalkoztatottság nő, munkahelyek száma nő, emelkedik a bejelentett munkahelyen elhelyezkedők száma.	Pályázati források, közfoglalkoztatási program, helyi szakértelem	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns
2	Tudás alapú társadalom	Alacsony iskolázottság	Végzettséggel rendelkezők számának növelése	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Új Roma Stratégia (2019-2030), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, képzésekre történő átirányítás, munkaügyi központtal történő együttműködés, iskolák felnőttképzési lehetőségeinek feltérképezése	Polgármester	2028. 12.31 .	igényfelmérés adatainak kimutatása, szerződés a képző intézménnyel, megszerzett bizonyítványok	Pénzügyi erőforrás: csak pályázati forrásból, humán erőforrás: Foglalkoztatási Osztály munkatársai, képzéseket vezető szakemberek, technikai: terem, asztal, szék, számítógép, projektor, internet	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
3	Szép környezet	Lakhatási körülmények minőségi problémái	Lakhatási körülmények javítása, szebbé tétele.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja, Szociális szolgáltatás szervezési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Lehetőségek feltérképezése, anyagi források, pályázati lehetőségek felkutatása, ingatlanok megvásárlása, felújítása. Szociális bérlakások számának növelése.	Polgármester	2028. 12.31 .	Felmérések adatainak kimutatása, megírt pályázatok, pályázati eredmények, adásvételi szerződések	Pénzügyi erőforrás: csak pályázati forrásból.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
4	Jól érzem magam.	Egészségügyi állapot romlása, egészségtelen életmód, táplálkozás,	Egészségtudatosabb célcsoport, betegségek megelőzése, helyes attitűd	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja,	Új Roma Stratégia (2019-2030), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igények és lehetőségek felmérése, pályázat figyelés, írás, megvalósítás. Szűrőbusz jelenléte a településen, vagy más szűrőprogramok	Polgármester	2028. 12.31 .	Szűrőbusz hány alkalommal jelenik meg a településen évente, szűrőbuszokon vizsgálatra/szűrésre	humán: külső egészségügyi dolgozók, pénzügyi: saját keret, esetleg pályázati forrás	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.

		helytelen hozzáállás az egészségügyhöz.	kialakítása	Szociális szolgáltatótervezési koncepció		megvalósítása, egészségfejlesztés. Együttműködés kialakítása Nemzeti Népegészségügyi Központtal.			megjelenő veszélyeztetett csoporthoz tartozó egyének száma.	technikai: megfelelő nagyságú terület, megfelelő feszültségű áramfelvételi lehetőség		
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Felszerelt védőnő	Infrastrukturális hiányosságok	Felszerelt védőnői szolgálat. Jobb szűrési lehetőségek.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A működési körülmények infrastrukturális fejlesztése saját forrásból vagy pályázat útján, modern hallásvizsgáló készülék, fénymásoló, szkennelő beszerzése	Polgármester, védőnő, Kórházi vezetés	2028. 12.31.	Eszközök száma.	pénzügyi: saját keret, vagy pályázati forrás	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
2	Szakemberek pályán	Nincsenek szakemberek az iskolában.	Elérhető fejlesztések a szakemberek által	Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Teljes idejű iskolapszichológus, logopédus alkalmazása néhány órában, szakpedagógusok felvétele.	Polgármester, Iskola igazgató, Ped. Szakszolgálat	2028. 12.31.	Szakemberek száma	pénzügyi: saját keret, vagy pályázati forrás Humán: pedagógusok, pszichológus	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
3	Szermentes gyermekek	Dohánytermékek, energiatartóknak fogyasztása	Egészségesebb gyermek és ifjúkor.	Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Nemzeti Drogstratégia	Preventív jellegű előadások, egészségfejlesztés gyermekek körében, tematikus hét szervezése iskolában.	Polgármester, Iskola igazgató, külső szakember	2028. 12.31.	Előadások, témahetek, kiadványok száma,	pénzügyi: saját keret, vagy pályázati forrás Humán: külső szakemberek, pedagógusok Technikai: Kiadványok	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
4	Okos eszközök veszélyei	Helytelenül használt okos eszközök.	A szülők mutassanak példát, a gyermekek tanulják meg, hogy lehet jól használni az okos eszközöket.	Szociális szolgáltatótervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Preventív jellegű előadások, foglalkozások szülőknek és gyermekeknek egyaránt.	Polgármester, Iskola igazgató, külső szakember	2028. 12.31.	Előadások, foglalkozások, kiadványok száma	pénzügyi: saját keret, vagy pályázati forrás Humán: külső szakemberek, pedagógusok Technikai: Kiadványok	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.

5	Felelősebb fiatalság	Növekszik a kiskorú várandósok és iskola elhagyók száma	Felelősebb gondolkozású tinédzserek, kiskorú várandósok számának csökkentése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Hatékonyabb, tematikus felvilágosító foglalkozások, mely nemcsak egy alkalmasak. A kiskorú várandósság veszélyeire való figyelem felhívás. Az iskola befejezésének, tankötelezettség teljesítésének elérése programokkal.	Polgármester, Iskola igazgató, külső szakember, védőnő	2028. 12.31.	Előadások, foglalkozások, kiadványok száma.	pénzügyi: saját keret, vagy pályázati forrás Humán: külső szakemberek, pedagógusok Technikai: Kiadványok		
6	Biztonságosabb nyár	Nyári gyerekprogramok, felügyelet hiánya	Cél a gyermekek nyári szabadidős tevékenységéhez a gyermekfelügyelet biztosítása szervezett keretek között.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Igényfelmérések a gyermekek és a szülők körében, pályázatok felkutatása, pályázatok megírása, önkéntesek keresése nyári napközi megszervezése, táboroztatás	Polgármester, Iskola igazgató,	2028. 12.31.	Igényfelmérés adatai, megírt pályázatok, pályázati eredmények, nyári programok száma, felügyelők száma	Pénzügyi: saját vagy pályázati forrásból. Humán: általános iskola intézményvezető, pedagógusok, önkéntesek	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Dolgozó nők a pályán	Nők magasabb munkanélkülisége.	Cél, hogy minél több nő is munkába tudjon állni, hátrányok kompenzálása.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030),	Célcsoport felmérése, kapcsolattartás, munkahelyek, képzések felkutatása. Szociális segítő tevékenység keretén belüli segítség az elhelyezkedésben. Önéletrajz készítése, átirányítás más szolgáltatásokba.	Polgármester, családsegítő	2028. 12.31.	Csökken a munkanélküli nők száma.	Pályázati források, helyi szakértelem	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
2	Végzettségek	Alacsony iskolázottság	Cél, hogy minél több nő szakmát szerezzen és abban elhelyezkedjen.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030),	Képzések iránti igény felmérése, képzések szervezése, meglévő képzések felkutatása, emberek delegálása, motiválása.	Polgármester, családsegítő	2028. 12.31.	Felmérések adatai, képzések száma, bizonyítványok száma.	erőforrások pályázati forrásból, humán erőforrás: külső szakemberek	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
3	Máshogy	Atipikus	Cél, hogy a nők	Parád	„Legyen jobb a	Atipikus foglalkoztatási	Polgármester	2028.	Atipikus formában	Saját vagy	Hosszútávú,	Nem

	is lehet	foglalkoztatási formák hiánya	viSSzatérjenek a munka világába, akár atipikus formában is.	Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030),	formák népszerűsítése a településen. Vállalkozók megkeresése, családbarát munkahelyek kialakítása.		12.31.	elhelyezkedő nők száma, vállalkozások száma, akik bevezették az atipikus formát.	pályázati forrásból. Helyi szakértelem.	folyamatos.	releváns.
4	Diszkrimináció nélküli foglalkoztatók.	Diszkrimináció munkára jelentkezők	Cél, hogy a munkáltatók ne diszkriminálják a nőket.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030),	Társadalmi szemlélet formálás, vállalkozók megkeresése, családbarát munkahelyek kialakítása. Nők esélyének növelése	Polgármester	2028. 12.31.	Csökken a munkanélküli nők száma.	Saját vagy pályázati forrásból. Helyi szakértelem.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
5	Egészséges nők	Egészségtelen táplálkozás és életmód miatti betegségek	Cél, hogy a nők minél egészségtudatosabbak legyenek, ezáltal az egész családra, társadalomra hatással tudnak lenni. Betegségek megelőzése.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030),	A nők szűrésének megszervezése, előadások az egészségesebb életmódról, táplálkozásról. Sport lehetőségek növelése, nők bevonása.	Polgármester, közművelődési felelős munkatárs	2028. 12.31.	Szűrések száma.	Saját vagy pályázati forrásból. Humán erőforrás szervezése.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Bezárt világ	Elmagányosodás, bezárkózás, időseket célzó programok alacsony száma	Cél az idők kimosztása otthonukból, nappali ellátás fejlesztése, idők bevonása, több program lehetőség biztosítása	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Igényfelmérés, programszervezés és azok lebonyolítása. Szociális intézményben a jogszabályoknak megfelelően biztosított ellátások színvonalasabbá tétele, idők bevonása, foglalkozások szervezése.	Polgármester, közművelődési felelős munkatárs, vezető gondozónő	2028. 12.31.	Nappali ellátásban résztvevők száma. Programokon résztvevők száma.	Pályázati források, helyi szakértelem.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
2	Kattints rá	Informatikai hiányosság	Cél a digitális eszközök	Parád Nagyközségi	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-	Igényfelmérés, pályázati lehetőségek keresése,	Polgármester, közművelődési	2028. 12.31.	Igényfelmérés adatai, pályázati	Pályázati források,	Hosszútávú,	Nem

	Nagyi!	k időseknél.	használatának megtanítása.	Önkormányzat gazdasági programja	2022), (2023- 2024)	pályázat megvalósítása. Idősek bevonása, motiválása, generációk együtt tanulása. Fiatalabbak részvételével segítsünk az idősebbeknek.	sért felelős munkatárs.	.	anyagok, résztvevők száma.	helyi szakértelem.	folyamatos.	releváns.
3	Biztonságos időszak	Élet és vagyonvédelmi problémák, családok megjelenése	Cél, hogy az idősek biztonságban érezzék magukat saját otthonukban.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Preventív előadások tartása időseknek, hogy mire figyeljenek oda, kiadványok terjesztése háztartásokhoz, térfigyelő kamera rendszer kiépítése. Polgárőrség, rendőrség aktív jelenléte Parád utcáin.	Polgármester, közművelődésért felelős munkatárs, polgárőrök, körzeti megbízott	2028. 12.31.	Bűncselekmények, betörések, rablások, csalások számának csökkenése, kamerák száma, kiadványok száma.	Saját vagy pályázati forrásból.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
4	Aktív, egészségesebb időszak	Romló egészségügyi adatok, férfiak korai elhalálása	Cél egy egészségesebb, aktívabb lakosság elérése.	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023- 2024)	Egészségmegőrző programok, szűrések, egészséges életmód és táplálkozás népszerűsítése	Polgármester, közművelődésért felelős munkatárs	2028. 12.31.	Szűrések, előadások, programok száma. Betegségek kevesebb száma	Saját vagy pályázati forrásból.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	Posta épülete nem akadálymentesített, korlátozott vásárlási és ügyintézési lehetőségek	Cél minden középület, kereskedelmi és szolgáltatói helyiség akadálymentesítése.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Járda, útszakaszok, bejáratok akadálymentesítése. Postai ügyintézés lehetővé tétele kerekesszékesek, babakocsisok számára. Vásárlások, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.	Polgármester	2028. 12.31.	Megvalósított beruházások száma	Saját vagy pályázati forrásból.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.
2	Munkahelyet!	Nincs olyan munkáltató, aki fogyatékkal élő személyt alkalmazna.	Cél, hogy a településen több olyan munkáltató is legyen, aki foglalkoztat megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékkal élő embert.	Parád Nagyközségi Önkormányzat gazdasági programja	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Vállalkozók megkeresése, pályázatok keresése, írása, megvalósítása. Vállalkozók szemléletének formálása.	Polgármester	2028. 12.31.	Munkáltatók száma, akik foglalkoztatnak fogyatékkal élő embert.	Pályázati vagy cégek forrásából.	Hosszútávú, folyamatos.	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

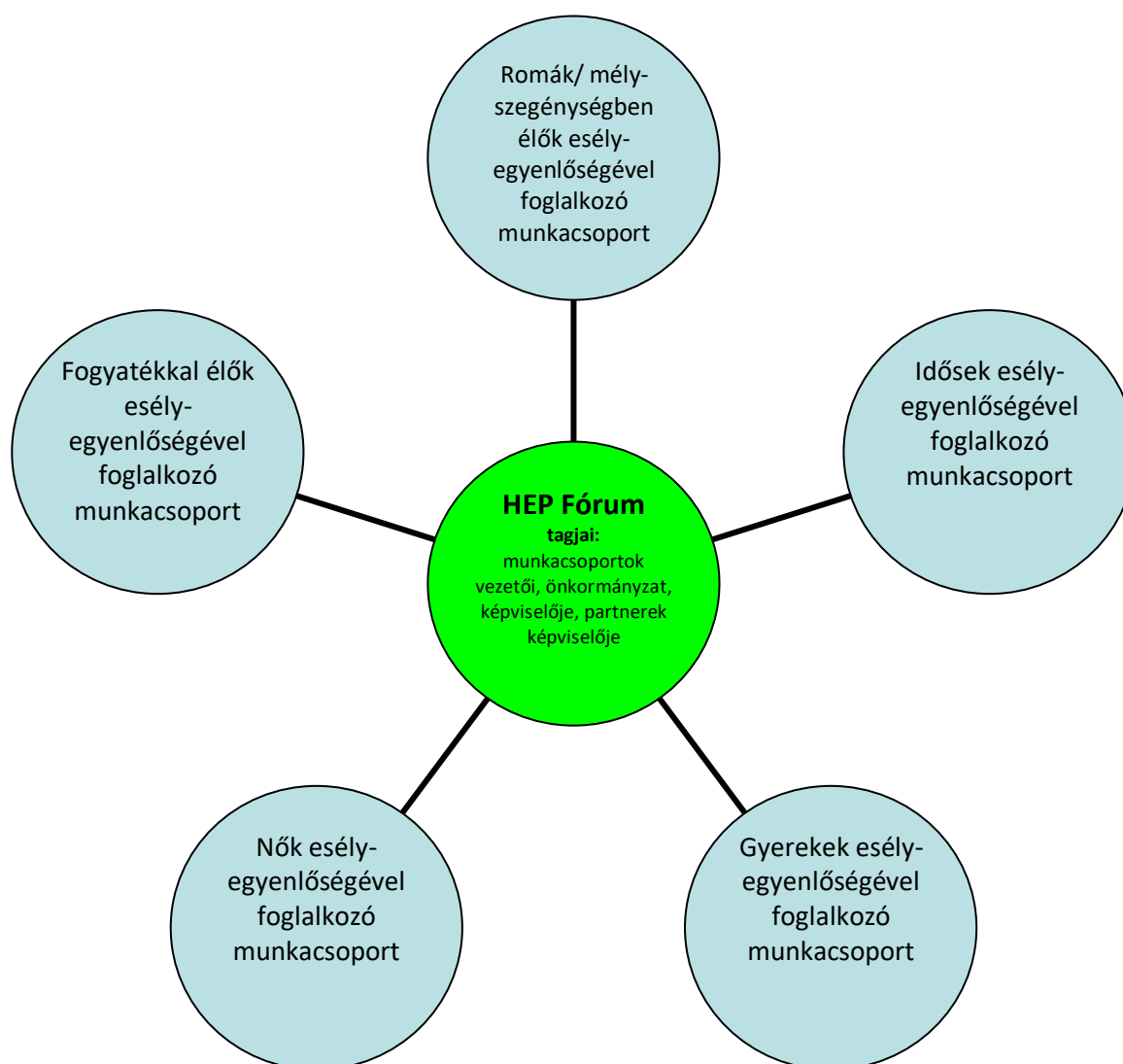
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Parád Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Parád Nagyközségi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 102/2024. (XII.18.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum: 2024. december 19.

 Aláírás

Parád Nagyközségi Önkormányzat
3240 Parád, Kossuth Lajos út 91.
Tel: 36/544-072
E-mail: parad@t-online.hu

Szám: PAR/104-21/2024.

K I V O N A T

Parád Nagyközség Önkormányzatának 2024. december hó 18. napján megtartott
képviselő-testületi ülésén készült jegyzőkönyvből

Parád Nagyközség Önkormányzatának
102/2024. számú határozata:

Parád Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2024-2028. időszakra vonatkozóan elfogadja, és egyúttal felhatalmazza a polgármestert a szükséges dokumentumok aláírására, a HEP helyben szokásos módon történő közzétételére, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Magyarországi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság részére történő megküldésre.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Kmf.

Mudriczki József sk.
polgármester

Fábián Antónia sk.
jegyző

A kivonat hitelül: Lázár Éva igazgatási főmunkatárs
Parád, 2024. december 19.